

68. évf., 2014. XI. 20., 35. szám

Jó Pajtás

Mai poszterunkon: Anathema

Újvidéki siker lapunk tornáján

Baján találkoztak a vajdasági általános iskolások legkiválóbb sakktehetségei – Rendezvényünk a tartomány legrangosabb versenyévé nőtte ki magát az általános iskolások körében

Nem döntöttünk rekordot, médiasztárokká sem léptünk elő, ám örömmel jelentjük, hogy egy héttel az udvarnoki 4. Szűcs Imre Gyermekversmondó Versenyünk után a múlt szombaton, november 15-én megtartottuk másik nagyszabású, hagyományos rendezvényünket, a Jó Pajtás sakkturnát is. Csaknem 130 általános iskolás versengett a serlegekért, egészen pontosan 94 fiú és 33 lány. Vajdaság számos helységéből érkeztek a bajsai Testvériség-egység Általános Iskolába, annak ellenére, hogy munkaszombat volt. Amikor a verseny időpontját meghatároztuk, még nem tudtuk, hogy az oktatási minisztérium épp erre a szombatra jelöli ki a tanítási napot. **Kókai Péter** főszervező szerint minden bizonnyal népesebb lett volna a versenyzők tábora, ha szabad szombat lett volna. Ennek ellenére jó hangulatban telt a szinte egész napos rendezvény, a házigazdák is kitétek magukért. Több ízben is elhangzott, hogy a Jó Pajtás rendezvénye Vajdaság általános iskolásainak legrangosabb sakkturnája. Ezt az eredményt a szerkesztőség korábbi tagjainak, és különösen **Piszár József**nek köszönhetjük, aki szívügyének tekintette a versenyt, és életben tartotta a legnehezebb éveken is.

Az ifjú sakkosok ezúttal is hétfordulós, svájci rendszerben versenyeztek. Az iskolák versenyében az idén is folytatódott az újvidékiek fölénye, akárcsak tavaly, ezúttal is az újvidéki

Kosta Trifković Általános Iskola csapata bizonyult a legjobbnak, az övék lett az összesített fődíj, mivel a lány- és fiúversenyzők is kiválóan teljesítettek.

A dobogós helyezettek kategóriáinként:

Alsó osztályos lányok: 1. Marijana Bilić (Sveti Sava Á. I., Nagyikinda) 6,5 pont, 2. Anđela Radomir (Đura Jakšić Á. I., Csúrog) 4 pont, 3. Mia Mićin (Žarko Zrenjanin Á. I., Újvidék) 4 pont.

Felső osztályos lányok: 1. Iva Vujkov (Kosta Trifković Á. I., Újvidék) 6 pont, 2. Olja Kosanović (Aleksa Šantić) 5,5 pont, 3. Maja Karišik (Aleksa Šantić) 5 pont.

Alsó osztályos fiúk: 1. Marko Kupusović (Svetozar Miletić Á. I., Verbász) 5 pont, 2. Ivan Berenić (Đura Jakšić Á. I., Csúrog) 4,5 pont, 3. Čedomir Đurin (Đura Daničić Á. I., Újvidék) 4,5 pont.

Felső osztályos fiúk: 1. Dejan Omorjan (Kosta Trifković Á. I., Újvidék) 6,5 pont, 2. Stefan Grbin (Dr. Tihomir Ostojić Á. I., Tiszaszentmiklós) 6,5 pont, 3. Stefan Lončarski (Đura Jakšić Á. I., Csúrog) 6 pont.

A fiúcsapatok versenyét az újvidéki Kosta Trifković iskola csapata nyerte a verbásziak és a tiszaszentmiklósiak előtt, a lánycsapatoknál pedig ugyanez az iskola lett az első, megelőzve az Aleksa Šantić és az újvidéki Žarko Zrenjanin iskola csapatait, így az idei Jó Pajtás-sakkverseny legjobb iskolája címet is ők érdemelték ki.

Sakktornánk számokban

Atávolinak tűnő 1968 decemberében Csókán rendezték meg lapunk első sakkversenyét. A kisebb kényszerűsünetektől eltekintve minden évben megrendezésre került (1970-ben a diákolimpia, majd 1988-tól 1994-ig gazdasági és egyéb nehézségek miatt elmaradt), így, ha jól számolunk vissza, az idei verseny volt a sorrendben a harminckilencedik. Ha átlagosan százötvenen vettek részt egy-egy tornán – bár a visszaemlékezők szerint ennél többen, néha háromszázan is összerereglettek –, akkor a versenyzők száma összesen minden bizonnyal több ezerre, akár 6-7 ezerre is tehető.

A főbíró **Brindza István** topolyai nemzeti bírónak volt. A versenyt **Lackovity Károly**, a topolyai önkormányzat kultúráért, tájékoztatásért és sportért felelős tanácsosa nyitotta meg, a díjakat pedig **Vukašin Miljković**, a bajsai Szógi Lajos Ifjúsági Sakk-klub elnöke és a rendezvény lelkes házigazdája, valamint lapunk felelős szerkesztője, **Nagy Magdolna** adta át.

Mindkét versenyünk részleteire képeken és szóban visszatérünk jövő heti számunkban.

N-a

Fotó: Nagy Magdolna

Alsós lányok

Alsós fiúk

Felső lányok

Felső fiúk

A mesék, amelyeket minden varázsló ismer

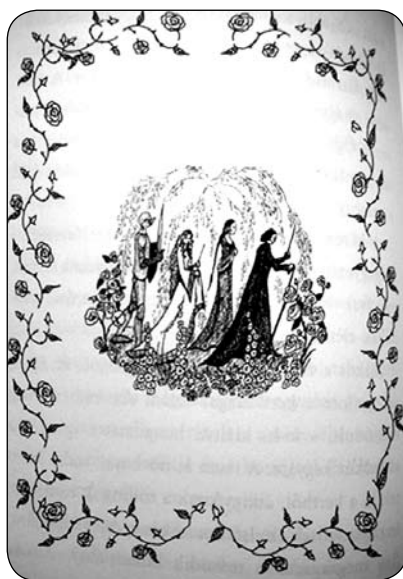
J. K. Rowling: Bogar bárd meséi

Akik szeretik a meséket, és akiknek tetszett a Harry Potter-sorozat, azoknak jó hírrel szolgálhatunk: J. K. Rowling megírta Bogard bárd meséit. Ez az a könyv, amelyet Dumbledor Hermionére hagyományoz a hetedik részben, a Harry Potter és a Halál ereklyéiben.

A könyvben öt mesét olvashatunk, amelyek közül egy már ismerős lehet számunkra: a Három testvér meséje, amelyet a Harry Potter és a Halál ereklyéiben Hermione tol-mácsol. Az író a bevezetőben elmondja, ezek a mesék hasonlóak a tündérmesékhez, amelyeken mi is felnőttünk. Annyiban azonban eltérnek tőlük, hogy míg a mi meséinkben a gonosz mostoha, boszorkány varázslattal okozza a főhős szerencsétlen helyzetét, Bogar bárd meséiben a hősök tudnak varázsolni, mégis olyan problémákkal szembesülnek, mint mi. Egy további fontos különbség ezek a mesék és az általunk ismertek között, hogy Bogar boszorkányai sokkal aktívabban keresik boldogulásukat, mint a mi tündérmeséink hősnői. Nem azok a hősök és hősnők diadalmaskodnak, akiknek a legnagyobb a varázserejük, hanem azok, akiket jóindulat, józan gondolkodás és találmányosság jellemez.

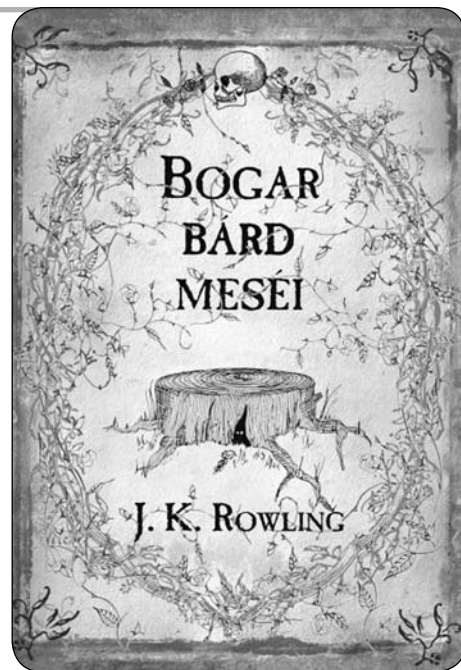
Ezeknek a meséknek egyértelmű tanulságuk van, melyeket, ha nem értettünk

meg, Albus Dumbledore, a Roxfort Boszorkány- és Varázslóképző Szakiskola egykori igazgatójának kommentárjaiban elolvashatunk. E jegyzetekben nemcsak a tanulságot magyarázza el a professzor, hanem az adott

A szerencse színes szökőkútja

mese történeti hátterét is ismerteti, hozzá kapcsolódó anekdotákat ír le, illetve a történet fogadtatását is ecseteli. Megtudjuk, hogy némely mese az idők során ugyanúgy több változattá alakult, ahogyan a mi nép-

meséink is különböző változatokban maradtak fenn.

Minden meséhez három rajz készült: egy kicsi a címnél, amely a történet esszenciáját hivatott kifejezni, és két illusztráció a szöveg mellett. Ezek egyike többnyire árnyképszerű, a másik részletes, valamilyen tárgyat vagy pillanatot emel ki.

A könyv értékesítéséből származó bevétel Rowling a Children's High Level Groupnak adományozza. A könyv utószavában nagyvonalakban arról szól az író, hogy sok gyerek él nevelőintézetekben, s ő ez ellen küzd, a könyv bevételét is ezért ajánlotta a fentebb említett szervezetnek. Vegyék meg ti is a könyvet, hogy így segítsétek ezeknek a gyerekeknek, és közben jól szórakozhattok, amikor a meséket olvassátok!

Rajnai Anita

Ricsaj volt Törökbecsén

Népzészek, néptáncosok, kézimunkázók és kézművesek találkozóhelye volt szombaton Törökbecse. Ez a találkozó a bánati népművészeknek ad lehetőséget a találkozásra. Ezúttal is szép számú résztvevő érkezett a hagyományos találkozóra, noha november 8-án számos más rendezvényt is tartottak országwide.

A sajtótudósítások szerint szombat délután már nagyban készülődtek a csoportok az esti fellépésre. Mindenki ott próbált, ahol tudott. Miközben a népzészek az estére hangolódtak, a látogatók a kirakódóvásárban és a kézimunka-kiállításban gyönyörködhetek. A kézművesek már a karácsonyra készültek, ugyanis asztal- és karácsonyfadíszek is voltak az asztalokon. Mézeskalácsból készült adventi koszorú is árultak. A gyerekeket is bevonták a munkába, akik nagy örömmel díszítették a mézeskalácsokat.

A rendezvényt először 2004-ben szervezték meg, azóta is töretlen népszerűségnek örvend. Ili László főszervező szerint a törökbecseiek örömmel látogatják a népművészeti találkozót. A rendezvény különlegessége volt, hogy ezúttal nemcsak a bánati falvakból és Magyarországról érkeztek vendégek és kiállítók, hanem a szervezők az idén más nemzetiségű csoportokat is meghívtak, így a rendezvényen bemutatkoztak a toráki románok és a helybéli szerb csoport is. A rendezvény népzenei és néptáncsttel zárult.

Topolya helyett Százhalombatta

November 6-ai számunk 4. oldalán egy összeállítással igyekeztünk felkelteni figyelmeteket a néptánc, a népművészet és a népviselet összefüggéseire, melyben a topolyai Cirkalom néptáncgyűttes külön figyelmet kapott. Erre való tekintettel a szóban forgó számunk poszterét is nekik szenteltük, legalábbis ez volt a célunk. Az internet ördöge azonban megtréfált bennünket, és a szép poszteron a topolyaiak helyett a százhalombattai néptáncosok ropják a táncot.

Az érintettek és olvasóink megértését, valamint elnézését kérjük.

Ki a kedvenc írótok?

A miénk Leiner Laura, akivel interjút is készítettünk

Iskolánkban szó szerint Leiner Laura-láz tombol, mi, felsősök az író nő könyveit „faljuk”. Ezek azok a művek, amelyeknek a szereplőivel tudunk azonosulni s tanulunk is tőlük. Ezért döntöttünk úgy a magyartanár-nővel, hogy megpróbálunk az író nővel egy beszélgetést készíteni. Összeírtam a kérdéseket, és elküldtem neki e-mailben. Magam sem reméltem, hogy ilyen gyorsan választ kapok.

*** Eddig 18 könyve jelent meg. Mikor és miért döntött úgy, hogy ifjúsági regényeket fog írni?**

– Az első regényemet 18 éves koromban írtam, azóta jelennek meg köteteim. Nem volt tudatos, egyszerűen csak leültem, és elkezdtem megírni a fejemben lévő történeteket. :)

*** Honnan veszi az ihletet a könyveire?**

– Általában csak eszembe jut egy téma, vagy egy szituáció, ami érdekes lehet, és amivel szívesen foglalkoznék egy könyvben.

*** Hol szokott írni?**

– Otthon szoktam írni az asztali számítógépemenél.

*** Körülbelül mennyi ideig tart megírnia egy könyvet?**

– Gyorsan írok, akkor kezdem, amikor benem már összeállt a teljes kötet, azonban az írást megelőzi egy folyamat, amikor fejben felépítem a regényt.

*** Amikor megírta a Szent Johanna gim első részét, gondolta-e, hogy ekkora sikere lesz?**

– A Szent Johanna gim első része négy évvel ezelőtt jelent meg, amikor nagyon hiánypótlónak számított egy olyan ifjúsági regénysorozat, ami „itt és most” játszódik. Bízom benne, hogy az olvasók szeretni fogják.

*** Tudom, hogy tartja a kapcsolatot az olvasóival különböző közösségi oldalakon és gondolom, sok levelet kap. Hogyan fogadja ezeket?**

– Számomra az a legfontosabb, hogy az olvasóim bármikor el tudjanak érni, ha kérésük vagy kérdésük van hozzám, ezért napi szinten használom valamennyi közösségi szájtot. Fantasztikus közösség alakult ki ezeken az oldalakon az elmúlt években.

*** Milyen érzés, amikor az utcán, vagy egy könyvesboltban meglát valakit, miközben az Ön könyvét olvassa?**

– Óriási érzés, minden alkalommal meghat, amikor egy olvasómnál az én regényemet látom. :)

*** Nyert már díjakat a könyveivel. 5 Libri Aranykönyvet 2010-től 2013-ig minden évben. 2011-ben két könyvével is. Számított ilyen nagy sikerre?**

– Két Libri Aranykönyvet nyertem, az Útvesztő és az Örökké kötetekkel, a többi regényem jelölve volt, ami hatalmas megtiszteltetés. Nem számítottam a díjakra, de számomra az a legfontosabb, hogy ezeket az elismeréseket az olvasók szavazták meg nekem.

*** Szokott könyvbemutatókon illetve irodalmi esteken részt venni?**

– A munkatempóm miatt nagyon kevés felkérést tudok elvállalni, ezért évente kétszer SZJG (Szent Johanna gim – a szerk. megjegyzése) találkozót tartunk Budapesten a Petőfi Csarnokban, ezenkívül pedig dedikálásokat is szervezünk.

*** Milyen programok vannak egy ilyen találkozón?**

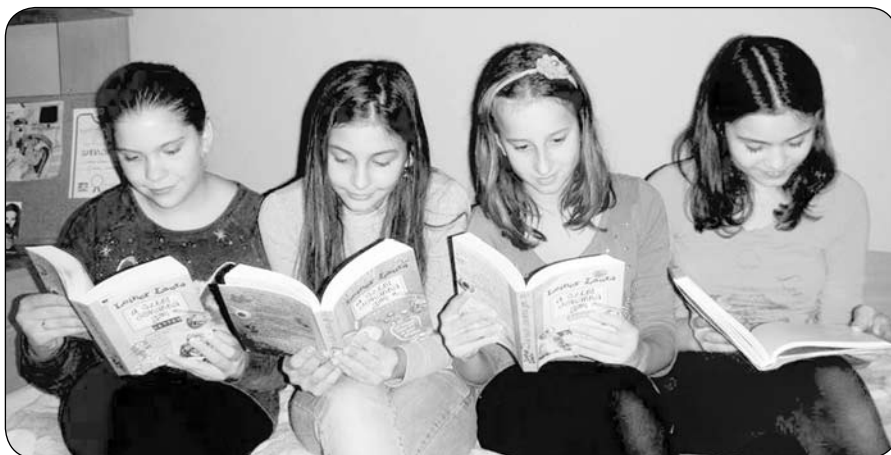
Varnyú Sára kedvenc könyvével, a Bábellel

– Az SZJG találkozók alkalmával egésznapos programmal várjuk az olvasókat. Minden ilyen eseménynek van tematikája, legutóbb a Halloween volt a téma, amikor is szinte mindenki beöltözve érkezett. A találkozón a könyveimmel kapcsolatos programok mellett (kvízek, rejtvények), író-olvasó találkozó, versenyek is vannak, de ezeknek a találkozónak leginkább az a lényege, hogy egy egész napot töltünk el együtt.

*** Körülbelül mennyien mennek el egy ilyen eseményre?**

– Az V. és a VI. SZJG találkozó is teltházas volt. :)

*** A könyveivel milyen üzeneteket szeretne küldeni a fiatalok felé és Ön szerint sikerült-e ezeket átadni a történeteiben keresztül?**

Az ödötikes lányok: Tóbiás Lilla, Berkes Emma, Tóth Martina, Varnyú Emese

Leiner Laura gyorsan választott kérdéseinkre

– A legnagyobb dolog számomra az, hogy évek óta olyan leveleket kapok az olvasóimtól, amiben arról írnak, hogy a könyveim hatására megszerették az olvasást. Azt hiszem, íróként ennél nagyobb elismerést nem érhet. :)

*** Lesz-e újra dedikáló körút? Ha igen, akkor mikor?**

– Igen, az új regényem megjelenése után (Késtél, a Bexi-sorozat első kötete) tervezünk egy újabb utat.

*** Tervez-e Délvidékre jönni?**

– Nagyon szeretnék, remélem, hogy hamarosan ellátogatok. :)

A levél végén kedvenc író nőnk megköszönte a kérdéseket, és sok szeretettel üdvözölte az óbecsei Petőfi Sándor Általános Iskola tanulóit és pedagógusait. Remélem, a következő interjút már személyesen tudom elkészíteni vele.

Készítette: Varnyú Kinga

Mindent megtesznek értem

A szüleim és én témáról kérdeztük az óbecsei Zdravko Gložanski iskola tanulóit

Sok évvel ezelőtt, többek között az asztalnál evés közben a gyerekeknek „hallgass” volt a nevük. Nem szólalhattak meg, nem tartották őket egyenrangúaknak a felnőttekkel.

Ady Endre, a nagy magyar író és költő pártfogásba vette a gyerekeket, s több mint száz évvel ezelőtt, pontosabban 1904-ben papírra vetette ezeket a gondolatokat:

„Nagyon bűnösök a nagyok, amikor elfelejtik, hogy ők is voltak fiatalok. Mi elfelejtjük mindig, hogy a mi gyerekeink emberek. Nem akarjuk meglátni a kis embert, akinek vére, agyveleje van. Idegei, vágyai, céljai eszméi, örömei, fájdalmai vannak. Elfelejtjük. Csak emlékezni kellene... Mindig azt hisszük, hogy mi kivételek voltunk... Nagyon sok idő múlva fogja őket komolyan venni a felnőttek világa, de idővel majd komolyan veszi...”

Azóta nagyon sok idő telt el, pontosan száztíz év. Az óbecsei Zdravko Gložanski iskola tanulói most arról mesélnek, mi a véleményük, hogyan viszonyulnak hozzájuk a szüleik.

A magyar szaktanteremben Horváth Regina magyartanár nő osztályában keressük a választ, beszélgetőtársaim mind hatodikosok: Živković Loretta, Sörös Adrián, Belovai Emese, Bukovics Antal és Jankov Szintia.

Mikor fölolvastam az Ady-idézetet, szinte mindannyian azon a véleményen vannak, hogy ma már nincs úgy, mint valamikor. Igenis komolyan veszik, mindenben támogatják a szüleik őket, s habár még csak hatodikosok, a szüleik máris arra oktatják őket, hogy tanulni kell – ahogyan ők mondják –, hogy legyen belőlük valami. Nem irányítanak azonban, mindenki saját maga dönti el, mi legyen, ha

nagy lesz. A szüleik tanácsokat adnak, de nem választanak helyettük pályát.

Loretta szülei nagyon is odafigyelnek a tanulásra, tanácsokkal látják el lányukat.

– A szüleim elváltak – kezdi Loretta –, s anyukámmal élek, de hétféle apukámhoz megyek. Ő nagyon jó hozzám, sok mindenre megtanít, jó tanácsokkal lát el. Örül a sikereimnek. Anyukámmal is jól kijövök, mindenben támogat. Járok zeneiskolába, zongorázni tanulok, s nekem nagyon jól esik, mikor meghallgat, dicsér, s eljön a koncertjeimre... Mindent meg lehet vele beszélni. Persze első a tanulás.

Adriáné a nagyszüleinél élnek, s az nagyon jó, mert sok mindent szokott neki mesélni a tatája.

– Az én szüleim még a születésemkor elváltak – meséli Adri –, apámat nem is ismerem. Anyukámmal és a testvéremmel a nagyszüleinél élünk. Anyukám máris az iskoláztatásomra gondol, azt mondja, fejezzek be valamilyen felsőbb iskolát. Én döntsem el, ő nem szól bele, milyen pályát választok, csak legyen valami – így szokta mondogatni. Díjazza, hogy járok focizni. Mi mindent megbeszélünk. Különösen szeretem, mikor a tatám a katonaságról mesél. Ha nem viszek haza jó osztályzatot, nem tudnak eltiltani a számítógéptől, mert rövidzárlatot kapott, tönkrement...

Anti is focizik, a szüleinek tetszik ez a sport, jó kikapcsolódásnak tartják.

– Már négy éve járok focizni – mondja –, s ezt a szüleim jó sportnak tartják. Nagyszüleimnél élünk mi is, s szeretek velük lenni. Sajnos az anyukám meghalt. Ha élne, biztosan sokat tanulhatnék tőle is. Apukám is mindig figyel-

meztet, hogy jól viselkedjek, tanuljak. Ha nem tartom be a szabályokat, a büntetés az, hogy nem számítógépezhetek...

Emese a szüleiével, s a nagyszüleiével is jó kapcsolatban van, ellátják tanácsokkal, odafigyelnek a tanulására.

– Mindenben támogatnak a szüleim – meséli Emese –, s nálunk is téma máris a „mi leszek, ha nagy leszek”. Vagyis a tanulásra biztatnak, mert csakis jó bizonyítvánnyal vesznek föl abba az iskolába, ahova be szeretnék iratkozni nyolcadik után. Szívügyekben anyukám lát el tanácsokkal, azt szokta mondani, ne menjek hamar férjhez, inkább foglalkozzam a tanulással, mint a fiúkkal. Megbízunk bennem, de azért, ha a barátnőmhöz megyek, mindig viszek magammal mobiltelefont, hogy a szüleim tudják, merre vagyok, mikor érek haza...

Szintia úszásra jár, szereti az állatokat... Édesanyja szívügyekben is ellátja tanácsokkal.

– Édesapám mindig mondja, hogy tanuljak többet, mert egy lánynak is fontos, hogy legyen valamilyen szakmája. Saját példájával hozakodik elő, ugyanis ő is tanult diákkorában, sosem bukkott meg. A nagyokosok mondják is, példával lehet nevelni. Hát ez így is van! Édesanyám óva int a fiúktól, azt mondja ő is, inkább tanuljak, mint a fiúkkal foglalkozzam. Nem is engedi, hogy találkozzam a fiúmmal. Támogat mindenben, mindent megtesz értem, csak az legyen, ami akarok, s hogy el tudjak valamit érní az életben. Nagyon szeretem az állatokat, s máris tudom, a szüleim nem fognak csalódní bennem, ugyanis állatorvos szeretnék lenni. – fejezi be beszélgetésünket Szintia.

Koncz Erzsébet

Melyik kör lehet szögletes?

Ha nem tudod a választ, nézd meg még egyszer a címoldalunkat és hátlapunkat. Rájössz, hogy a tükör jegyében választottuk mindkét fotót, és a címben feltett talalós kérdésre is a válasz: tükör. A címoldalhoz és ehhez az oldalunkhoz is egy szokatlan prágai nyári kiállítás szolgáltatta a fotóanyagot. A hátlapunkon szereplő fotó az óbecsei Than Emlékházban készült, ahol nagyon sok érdekes dolog kerül bemutatásra. Gondolom, nem nehéz rájönni, hogy két alak látható a tükörcsík között: az egyik fényképez, a másik felette mosolyog a furcsa helyzetben.

Mit tudtok a tükörről?

Röviden megpróbáljuk vázolni a legfontosabbakat. Az ókorban a tükör a lelket jelképezte. A mítoszok szerint vele a lelket csapdába lehetett csalni és a tükörben tartani. Amíg a tükör kevesek kiváltsága volt, addig a művészetben is nemes tulajdonságok kifejezőjeként jelent meg. A középkori és a reneszánsz művészetben a négy fő erény egyikét, a bölcsességet jelképezte. A zsidó tudósok is hitték,

Illusztrációink Prágában készültek, mint ahogyan a címoldal ifelvétel is. Egy nyílt téri kiállítás darabjai voltak, legtöbbször azért a tükörs alkotásnál álltak meg és csodálták meg magukat

hogy a tükör visszaveri a szem erejét, minden belenézéskor felerősítve ezzel azt. Ezért a tudósok mindig tükört tettek maguk elé írás közben. A tükörző felületek készítése már magában is mágikus erővel bírt. A későbbi korokban viszont a tükör már inkább az emberi hiúság jelképe lett az ábrázolásokon. A buddhizmus, a keleti vallás az ember létét a tükör által visszavert fényhez hasonlítja. Japánban a tükör a császárt jelképezte a trónnal és a karddal együtt. A tükör tehát a régebbi korokban különleges luxuscikknek számított. Az emberek misztikus, rejtélyes tárgynak tartották.

Ma már sokkal inkább használati eszközként tekintünk a tükörré. Tudjuk, hogy jó fényvisszaverő képességgel bíró, görbült vagy sík felület, amely elég sima ahhoz, hogy a visszavert fény sugarakból kép keletkezzen.

A tükör feltalálása előtt egyedül a sima, rezzenéstelen vízfelület adta vissza úgy-ahogy az ember arcát. Az ókori Keleten használt első tükörök ezüstből, rézből, majd bronzból készültek, fényesre csiszolt lemezek voltak. Ezek a tükörök csak újkorukban, viszonylag rövid ideig mutattak tiszta képet. A levegővel érintkezve ugyanis igen hamar oxidálódtak, és fokozatosan elhomályosodtak. Nagy értékük miatt azonban még így is mindaddig használták őket, ameddig teljesen tönkrenem mentek. Csak a középkorban sikerült kijavítani ezt a hibát az üvegtükrök készítésének köszön-

hetően. A fémfelületre ugyanis sima üveglapot szorítottak, megakadályozva a tükörnek a levegővel való érintkezését, így az nem homályosult el többé. A következő nagy találmány a ma is használt üvegtükör volt, mely a XIII. században a Velencéhez tartozó Murano szigetén született. Az üveglapra hátravékony ólomlemez illesztettek, arra pedig higanyt öntöttek. A muranoi tükör hamar világhírű lett, bár az ára a középkor végén az aranyéval vetekedett. Később az eljárást úgy fejlesztették tovább, hogy higany helyett ezüstfonsort használtak. A mai tükörök is ezzel a technikával készülnek. Alumínium bevonatot is alkalmaznak. A fémréteget hátulról lakkbevonat védi.

A művészek mindig is nagy fantáziát találtak a tükörben. Lásd a képzőművészeti alkotásokat, a fotóművészetet, a filmművészetet!

N-a

És ha nem sík a felülete?

Ha a tükör nem sík, akkor másfajta kép keletkezik. A domború tükörök kicsinyítik a látszólagos képet, míg a homorú tükörökkel nagyított valódi kép alkotható. Hullámos, egyenetlen felszínű tükörök torz képet adnak.

Milyen tüköröket ismerünk?

A legismertebb tükörök a **síktükörök**, velük lehet a legtöbbször találkozni a mindennapi életben, a fürdőszobában, a ruhásszekrényben vagy a falon. Úsztatott üvegből készülnek, mivel ez adja a legpontosabb sík felületet.

A **domború**, más néven konvex tükörök főleg a közlekedés céljait szolgálják. A nehezen belátható útkereszteződésekben segítik az áttekintést. Formájuk lehetővé teszi, hogy a belátható területnél nagyobb mutassanak meg.

Vannak homorú tükörök is, ilyeneket használnak pl. a távcsövekben.

A görbétükörök, vagy torztükörök városi mutatványok, vidámparkok kellékei. Az általuk mutatott eltorzított alakok a résztvevők szórakoztatását szolgálják.

A Pearl Harbor elleni japán támadás

A második világháború egyik döntő eseménye

Sokak szerint a második világháború egyik döntő pillanata az volt, amikor az Amerikai Egyesült Államok belépett a háborúba az antifasiszta koalíció oldalán annak ellenére, hogy az európai háború kitörésekor, 1939-ben még az izolacionizmus politikája mellett döntöttek, ami azt jelenti, hogy nem avatkoznak bele az európai hatalmak egymás közötti leszámolásába. Két évvel később, amikor a háborúzás elkerülhetetlenné vált, úgy döntöttek, hogy belépnek. Az amerikai belépést a Pearl Harbor elleni japán támadás váltotta ki 1941. december 7-én. Ez az esemény a második világháború egyik legdrámaibb fejezete, rengeteg könyv, játékfilm (Pearl Harbor, Tora! Tora! Tora!) készült róla azóta.

A két hatalom, az USA és Japán között már egy ideje a megromlottak viszonyok. Az imperialista Japánok a két világháború közötti időszakban megerősödtek, és amikor kitört a második világháború, a náci Németország és a fasiszta Olaszország mellé álltak. Reménykedtek abban, hogy kiterjeszthetik határaikat, így Kína déli tartományait is megtámadták, sőt Japán bábállamot alakítottak ki. Amire azonban igazán vágytak, a Csendes-óceán térsége feletti dominancia. Éppen ez oknál fogva ütköztek érdekeik az amerikaiakéval.

Az amerikai haditengerészet legnagyobb és legfontosabb támaszpontja a Hawaii-szigetek Oahu szigetén elhelyezkedő Pearl Harbor, azaz magyarul a Gyöngy kikötő volt. Annak ellenére, hogy a japánoknak nagyon erős és fejlett hadiflottájuk volt, az amerikaiak ezt a bázisukat biztonságosnak tartották. El sem képzelhették, hogy Japán hajó közel merészkedhet amerikai vizekhez, illetve, ha merészkedne is, hogy a radarok nem fogják már messziről észlelni a veszélyt. Tény, hogy ennek ellenére a japán repülőek december 7-én reg-

Lángokban a West Virginia és a Tennessee csatahajók

gel 8 óra előtt leszórták az első bombáikat a kikötőre. Két végzetes japán támadáshullám söpört végig reggel és délelőtt folyamán, tervben volt egy harmadik is, arra végül nem került sor. A támadásokat Nagumo Csúicsi japán tengernagy vezette. Az amerikaiak három repülőgép-hordozót, közöttük az Enterprise-t, alig néhány nappal a japán támadás előtt kirendelték a kikötőből, s mint bebizonyosodott, így menekültek meg. Négy nagy csatahajójukat, az Arizonát, a Californiát, a Nevadát és a West Virginiát a japánok elsüllyesztették, még négy csatahajó, a Tennessee, a Maryland, a Pennsylvania és az Oklahoma pedig súlyosan megrongálódott. Ezenkívül sok kisebb hajó, rombolók, cirkálók, repülők semmisültek meg, és körülbelül két és fél, egyesek szerint három-ezer katonát és civilt vesztek az amerikaiak. Történelmükben a „szégyen napja”-ként

maradt meg ez a december 7-ike. A japánok veszteségei minimálisak voltak, csak néhány pilóta, repülő, és öt kis tengeralattjáró veszett oda.

Az amerikai nemzet hihetetlenül fölbőszült az eseményeken, és követelte a bosszút. Egyes szélsőséges elméletek szerint éppen ez volt a célja az ország vezetőségének, Franklin D. Rooseveltnél az élen. Ennek az elméletnek a hívei szerint ez volt az egyetlen módja, hogy a békeszeretők amerikaiakat megnyerjék a háború ügyének. Így hát tudomásuk és lehetőségeik ellenére nem tettek semmit, hogy megakadályozzák a katasztrófát, ugyanis elképzelhetetlen, hogy ne tudtak, vagy legalább ne sejtettek volna valamit a japánok terveiről.

Vannak olyanok, akik Pearl Harbort, és a hihetetlen forgatókönyvet az amerikaiak lezserségével magyarázzák, a túlzottan laza és magabiztos hozzáállásukkal, ami különben is jellemző erre a népre.

Még egy érdekes tény, hogy a japán bombázók hadüzenet nélkül hajtották végre a támadást, ugyanis az időzónák közötti különbség miatt Washingtonban ekkor már délután egy óra volt, és még javában tartottak a tárgyalások. Az így kijátszott amerikaiakat ez még inkább felbőszítette.

Az USA azonnal belépett a háborúba a szövetségesek oldalán, és már fél évvel később, 1942. június elején súlyos vereséget mért a japán flottára a Midway-szigetekenél. Egyesek szerint az igazi bosszú azonban csak a háború legvégén, 1945 augusztusában következett be, amikor az amerikaiak atombombát dobtak Hiroshimára és Nagaszakira, elpusztítva tízezeret, és százezrek szenvedtek árokot más módon.

A Pearl Harbor elleni támadás a mai napig heves viták témája, rejtély övezi körülményeit.

Gyarmati Balázs történész

Egy amerikai újság címlapja, amelyen bejelentik a háborút

Események nyomán

1935. november 20. – Megszületett **Makovecz Imre** Kossuth-díjas építész, politikus, a magyar organikus építészet egyik képviselője. A Magyar Művészeti Akadémia alapítója, örökös tiszteletbeli elnöke. Első figyelemreméltó munkájának a paksi templomot tartotta, amely karcsú, tűhegyes csúcsban végződő tetőzetével, ívelt kapubejáratával, egyéni stílusával országos hírnevet szerzett tervezőjének. Hasonlóan turistalátványosság és stílusának karakteres hordozója a néhány évvel előbb épült siófoki evangélikus templom. Ennél is korábbi munkája a Farkasréti temető ravatalozójának belső tere. Ám az ő hírnevét öregbíti a Pázmány Péter Katolikus Egyetem piliscsai épületegyüttese. Képünkön az általa tervezett paksi római-katolikus templom

1996. november 21. – **A televíziózás világnapja.** Az ENSZ 1996-ban nyilvánította a november 21-ét a televíziózás világnapjává annak emlékére, hogy 1996. november 21-én és 22-én tartottak először Televíziós Világforumot. A világforumon a világ média vezetői találkoztak, hogy megvitassák a mai változó világunkra egyre nagyobb hatást gyakorló média jelentőségét. A találkozó célja az volt, hogy együttműködési tervet dolgozzanak ki az ENSZ felügyelete alatt.

1783. november 21. – Tizenkét kilométeres légi utazást hajtottak végre léggömbbel. Ezzel kezdődött az **emberi repülés története.** Jean-François Pilâtre de Rozier francia fizikus és Francois d'Arlandes márkí repültek a Montgolfier testvérek hőlég-

ballonjával. Légi utazásukat megelőzték a Montgolfier testvérek kísérletei, akik első hőléggömbjüket – utas nélkül – 1783. június 5-én engedték fel. Második léggömbjük startjánál, amely egy tyúkkal, kacsával és birkával a kosarában szállt fel, XVI. Lajos francia király és felesége, Marie Antoinette is jelen volt. Ez a ballon nyolc percig volt a levegőben, és két kilométerre a felszállóhelytől ért földet.

1935. november 23. – Megszületett **Töröcsik Mari** kétszeres Kossuth-díjas magyar színésznő (Körhinta, Csapd le csacsi!). Már főiskolás korában filmezni kezdett (Fábri Zoltán Körhinta c. filmjében). 1958-ban tanulmányai elvégzése után a Nemzeti Színházhoz szerződött. Az 1945 utáni magyar színművészet egyik legjelentősebb alakja. Színházi és filmszerepei egyaránt a legjelentősebb magyar színművészek sorába emelik.

1932. november 24. – Budapesten megszületett **Jókai Anna író,** a mai magyar irodalom kiválósága. 2012-ben a Magyar Köztársasági Érdemrend nagykeresztjét, a magyar állam által adományozható legmagasabb kitüntetést vehette át. Pályafutását 1956-ban könyvelőként kezdte,

majd népművelőként, művészeti előadóként, főkönyvelőként dolgozott, magyartörténelem szakos tanár is volt. 1986-tól az Írószövetség alelnöke. Három drámáját mutatták be. Művei: 4447, Tartozik és követel, A feladat, Jákob lajtorjája, Szegény Súdár Anna (regények), Kötél nélkül, A reimsi angyal, Jöjjön Lilliputba! (novellák), Mi ez az álom?, A töve s a gallya (esszék).

1953. november 25. – **A magyar labdarúgás napja** a londoni 6:3 emlékére. A magyar labdarúgó Aranycsapat 1953. november 25-én a londoni Wembley stadionban 6:3 arányban legyőzte a hazai pályán 90 éve veretlen angol válogatottat. A sporttörténeti győzelem emlékére a Magyar Labdarúgó Szövetség 1993-ban november 25-ét nemzeti emléknapra nyilvánította.

A magyar válogatott tagjai az évszázad mérkőzésén (1953. november 25.): **Grosics Gyula – Buzánszky Jenő – Lóránt Gyula – Lantos Mihály – Bozsik József – Zakariás József – Budai II. László – Kocsis Sándor – Hidegkuti Nándor – Puskás Ferenc – Czibor Zoltán.** Szövetségi kapitány: **Sebes Gusztáv.**

A veszély valódi, a visszatérés kérdéses

Az amerikai Climbing magazin szerint Andy Kirkpatrick hegymászó azzal szerzett hírnevet magának, hogy „olyan utakat keresett, ahol a veszély valódi, a visszatérés pedig kérdéses”.

„Nem másztam meg az Everestet, nem síeltem a Sarkvidéken, sőt még a világot sem szeltem át egyedül egy vitorlason. A kítűzött céljaim nem világrekordok vagy elsőségek, sokkal inkább jellemezhetőek a következőkkel: távolság, magasság, átlépni saját korlátaimat” – jellemzi magát Andy.

2002-ben Európa egyik legnehezebb útvonalának megmászására vállalkozott: egy 15 napos téli „túrára” a Dru nyugati lejtőjén. Ennek az 1000 méteres falnak a megmászá-

sa neki és partnerének is a határok végsőikig való feszegetését jelentette. Erőfeszítéseiknek a „Cold Haul” című díjnyertes film állít emléket.

2014-ben elsőként mászta meg a „világ legnehezebb hegyeként” emlegetett, antarktisi Ulvertanna déli gerincét, 14 nap alatt, mínusz 30 fokban.

Hogyan is lett azonban a kisegítő iskolai diákból ilyen sikeres mászó, író és előadó? Andy Anglia egyik legunalmasabb városában, Hullban nőtt fel. A szociális bérlakásban élő fiú 19 éves koráig nem is tudta, hogy súlyos diszlexiás. Az egyik legnagyobb erőssége, hogy úgy tud az életéről és a hegymászó sikereiről beszélni, hogy az egy – a mászó

világban nem járatos – laikus számára is kényelmesen érthető, követhető. Az előadásai segítenek abban, hogy a közönség átérezze a nagyfalmászás kockázatait és veszélyeit.

Andy a filmiparban is megtalálta a helyét, kaszkadőrmutatványok biztonsági tanácsadójaként dolgozik.

Dávid és Góliát a természetben

A Negev-sivatagban élő pici pók rendszeresen nekimegy a nála sokkal nagyobb hangyának, és rutinosan végez vele.

Stano Pekár, a cseh Masaryk University kutatója vizsgálta a kérdéses pókot, amely szinte kizárólag a Messor arenarius hangyákkal táplálkozik. A hangyák nagyjából 17 milliméteresre nőnek meg, így a három milliméteres pókhoz képest óriásnak számítanak.

A kutatók meglepetésére a kicsi pók, a Zodarion cyrenaicum módszeresen vadászik a nagyobb hangyákra. Sőt, kifejezetten a Messor arenarius faj egyedeit szereti elfogyasztani. Ez azért is furcsa, mert más Zodarion fajoknak megfelel a többi hangyafaj is, amelyek jobban illeszkednek a méreteikhez.

Valószínűleg azért vadásznak épp erre a fajra, mert képesek felismerni a hangya által kibocsátott feromont, amely egy speciális kémiai anyag. Különbség van a nagyobb nőstények és a fiatal pókok között is: a nőstények a legnagyobb hangyák közül válogatnak, a fiatal pókok a kisebbekkel is megelégszenek, bár még ezek is jóval nagyobbak náluk.

A hangyákat nem csoportosan támadják meg, hanem egyéni küzdelemben. Általában egyetlen csípés elég ahhoz, hogy mozgásképtelenné tegyék a hangyát. Máshogy támadnak a nőstények és a fiatal pókok: a kisebb pókok képesek felmászni a hangyára, és onnan beadni a végső csípést. Így elkerülik azt is, hogy a vergődő állat megsértse őket.

Delfinek életét mentették meg

Gömbölyűfejű delfinek nagy csapata vetődött partra Új-Zéland Északi-szigetén a napokban, önkéntesek és állatvédők 21 állatot visszasegítettek a vízbe, 36 egyed azonban elpusztult.

A delfinek mentésében több mint száz önkéntes vett részt csónakjával, a munkába a parti őrség helikopterrel kapcsolódott be. A megmentett delfinek ahhoz a csaknem hetven egyedet számláló nagy csapathoz tartoztak, amelynek egy része a sziget keleti partvidékén lévő Ohiwa kikötőjében vetődött partra. Az új-zélandi természetvédelmi hatóság szóvivője szerint 11 állatot még aznap el kellett altatni, majd további 25 állat elpusztult. A mentőakciónak köszönhetően viszont sikerült a tengerbe a 21 gömbölyűfejű delfint visszatartani.

Rajan, az úszó elefánt

Az Indiához tartozó Andamán-szigeteken él Rajan, az elefánt, amely mindennap beleveti magát az óceáni habokba. Az öt tonnás állat óráig képes önfeledten úszkálni. Először csak az óceánfenéken sétál, majd mikor már nem ér le a lába, és teljesen

ellepi a víz, kidugja az ormányát, és azon keresztül lélegzik. Rajan korábban teherhordó elefánt volt, és a szigetek között úszva cipelte a fákat és egyéb terheket. Korábban több száz elefánt szállította a kivágott fákat a szigetek között. Az indiai kormány 2002-ben betiltotta a teherhordó elefántok használatát, ezért közel 200 ormányost küldtek vissza a kontinensre. Rajant azonban megtartotta gazdája, mert nagyon a szívéhez nőtt a kedves állat. Évekkel később azonban már nem tudta fedezni az elefánt élelmezési költségeit, és úgy döntött, mégis eladja az állatot. Ekkor a helyiek és az állatvédők összefogtak, és gyűjtést szerveztek, hogy Rajan a szigeten maradhasson. Az adományozóknak köszönhetően 70 000 dollár gyűlt össze, így a 63 éves elefánt ma is a szigeten él. Mindennap elsétál a róla Elefánt-öbölnek elnevezett partszakaszra, és naponta kétszer megmártózik az óceánban.

Az aranyhalak sokkal okosabbak, mint azt gondoltuk

Eddig azt gondolhattuk, hogy a halaknak nem túl sok eszük van... tévedtünk! Egy tanulmány szerint a halaknak igenis vannak mélyről jövő érzéseik. A tudósok úgy tudták, hogy a ha-

laknak az agyában csupán 3 másodpercig maradnak meg az emlékek, élmények, ám valójában sokkal tovább. Az információkat akár két hét után is fel tudják idézni. Tudósok tömege tesztelte ezt az elméletet különböző akváriumi halakon, köztük aranyhalakon is, és azt állapították meg, hogy ahol megettették őket, két hét után ugyanarra a helyre úsztak vissza. Az eredmények tehát azt bizonyítják, hogy a halak nem is annyira buták.

„A halak képesek emlékezni arra, hogy honnan kapták az eledelüket. Ha tudják, hogy azon a helyen nincsen ragadozó, és veszélytelenül úszhatnak arra, akkor bizony arra fognak menni. Az etetések húszpercenként zajlottak. Tizenkét nap szünetet tartottunk, majd amikor legközelebb az etetésre került a sor, még be sem szórtuk az eledelt, de már odaúsztak” – mondta el egy halakkal foglalkozó professzor.

A töviskoronás tengericsillag

A töviskoronás tengericsillag valóságos átok a korallszirteken, hiszen a korallak legnagyobb természetes ellensége. Ahol tömegesen felbukkan, ott egész szirteket tehet tönkre.

A töviskoronás tengericsillag a Csendes-óceán és az Indiai-óceán forró égövébe tartozó részén él. Különösen nagy számban fordul elő az Ausztrália keleti felén elterülő Nagy-korallzátonyon.

A töviskoronás tengericsillag átmérője a kifejlett állatnál 40, olykor 60 centiméter. A karok száma 15–23. A csillag szájnylása testének alján, középen helyezkedik el. A tengericsillag védelmét mérgező, nyálkás anyaggal bevont szűrős tüskék százai biztosítják. A tüskéket izmai segítségével

mozgatja. Szívótalpai testének központjából kiindulva sugár alakban futnak végig karjai alsó részén. Az állat ezek segítségével mászik fel a szirtre.

Éjjel egyedül vagy kisebb csoportokban indul táplálékkeresésre. Nagy populációsűrűség esetén nappal nagy csapatokban kel élelemszerző útra. Tápláléka kemény, a szirtlakó korallokon élő puhatestű korallpolipok. Étkezés közben az állat gyomrával ráhelyezkedik a koralltelepre. Emésztószavai feloldják a korallpolipokat, így csak csupasz vázuk marad hátra.

A szaporodási időszak a nyár közepén van. Az állat körülbelül 20 millió petét bocsát a vízbe. A lárvák néhány hétig

planktonokként élnek a vízben, majd letelepednek, és felveszik kifejlett alakjukat. A 20 millió petéből mindössze százan élnek túl az első időszakot, és telepednek meg a tengerfenéken. A megmaradt utódokból csak egy tucat éri el az ivarérettséget.

RÜGYFAKADÁS

Kávéházban Kosztolányival

Az egész egy napsütéses nyári délutánon történt, amikor elhatároztam, hogy elmegyek a városi kávéházba egy italra.

Ahogy beléptem a helyiségbe, rögtön megpillantottam Kosztolányi Dezsőt, a híres költőt, aki egy asztalnál ülve az aznapi hírlapot olvasgatta. Leültem mellé a székre, és így szóltam:

- Jó napot!
 - Szervusz! – válaszolta.
 - Én az egyik legnagyobb rajongója vagyok, és imádom a költeményeit.
 - Tényleg?
 - Persze. Tudja, pár hónappal ezelőtt elkezdtem írni, és leggyakrabban a maga verseiből merítek ihletet.
 - Ennek kimondottan örülök. Milyen verseket szeretsz írni? – kérdezte.
 - Engem mindig vonzottak a rejtélyes, ijesztő dolgok. Ezeket rímelő sorok közé foglaltam.
 - Érdekesek lehetnek. Vidám verseket nem írtál még?
 - Próbáltam már, de rájöttem, hogy az nem az én világom.
 - Ha akarod, megtanítalak olyan verseket írni. Csak nem most, mert egy csomó dolgom van.
 - Az jó lenne. Magának mikor felelne meg?
 - Szerintem minden pénteken öt óra tökéletes lenne.
 - Rendben – mosolyogtam el magam.
- Felálltunk, kísérteltünk az ajtón, majd elbúcsúztunk egymástól. Ezek után minden pénteken ötkor ugyanabban a kávézóban találkoztunk, és végre megtanultam humoros verseket is költeni.

Dudity Ivana, 6. osztály, Csáki Lajos iskola, Topolya

A borászat

Érdekelt, hogyan készül a bor, ezért Samu Józsi bácsinak feltettem pár kérdést a borászattal kapcsolatban:

- Mi ösztönözte arra, hogy ezt a szakmát válassza?
- Vonzalmat éreztem iránta, mert szeretem a bort.
- Hány éve borász?
- Tizenkét éve foglalkozom vele.
- Hogyan megy végbe a szőlő kiültetése?
- A szőlőtőkék kiválasztásával. Az éghajlatnak megfelelően kiválasztjuk a fajtát, télen beoltatjuk, és erjesztjük, hogy összeforjon. Az ottott vesszőket kiültetjük a szőlőiskolába.
- Mi szükséges a kiültetéshez?
- A legfontosabb a huzalrendszer és az oszlopok, valamint a tőke helyei.
- Mikor terem a szőlő?
- A szőlő a kiültetés után három évre fél termést hoz, hat év után meghozza a teljes termést.
- Mi történik, ha a szőlő beérik?
- A szüretelés következik, vagyis amikor szétválogatjuk a beteg és az egészséges fürtöket. Ezeket rekeszekbe pakoljuk eladásra vagy otthoni feldolgozásra.
- Mi lesz, ha a szőlő otthoni feldolgozásra kerül?
- A szőlőt ledaráljuk, majd erjesztőkádba engedjük, ahol borrá erjed.
- Mi támadhatja meg a szőlőt?
- A szőlő legnagyobb ellensége a gombabetegség, ezt vegyszerezéssel lehet megelőzni.
- Hány szőlőfajtát termesztenek?
- Négy fajtát: cseszregit, kéfrankost, szürkebarátot, chardonnalyit.
- Kik szoktak segíteni a gondozásban és a szüretelésben?
- A legtöbbet barátok, kedves szomszédaim és a segítőkész rokonaim segítenek.

Remélem, hogy Józsi bácsinak rengeteg szőlője lesz, és továbbra is finom borokat fog készíteni.

Orosz Nikolett, 7. osztály, Petőfi Sándor iskola, Magyarcsernye

Együtt a legjobb!

A lepke és a katica szomszédok voltak. Egy nyári napon a lepke kiement labdázni. A katica hallotta, hogy valami nagyon pattog. Kinézett, és látta, hogy a lepke labdázik. Megkérdezte őt:

- Én is játszhatok?
 - Igen. Ketten sokkal izgalmasabb lesz a játék – válaszolt a lepke.
 - Köszönöm szépen – szólt hálásan a katica.
- A két barát belelendült a mókába. Közben sokat nevettek, kacagtak. Jól telt az idő. Észre sem vették, hogy este 10 óra lett... Elbúcsúztak egymástól, ám előtte még megtervezték a következő közös játékot, hiszen együtt minden jobb.

Bálint Lilla, 2. osztály, J. J. Zmaj iskola, Magyarkanizsa

A remény

Az életben nem sikerülhet minden,
de a remény életben tart minket.
A mai világban számomra fő a
szeretet, a remény és a megértés.

S ha látod,
hogy valaki szomorú,
segíts rajta, segíts neki
és másokon is, mert akkor...
a jó Isten is megsegít.

S ne hagyjuk,
hogy a gyerekek lelkileg szenvedjenek!
A világ zord és rideg,
de te reménykedj!
A remény legyen a vezérszavunk!

Mészáros Attila, 5. osztály, Sonja Marinković iskola, Szentmihály

Spongyát rá!

A 2013-as tanévben is meghirdette az iskola a kihívás évét. Az osztálytársaimmal minden évben kitartóan vettünk részt a versenyen. A verseny több részből állt.

A kihívás éve a gyermekheti versenyekkel kezdődött. Izgatottan készültünk a frizuraversenyre és a testfestésre. Az ügyesen rajzolók otthon gyakoroltak, hogy szebb rajzokat alkothassanak. Sikerült szép eredményeket elérnünk. Másnap volt a frizuraverseny, majd a kötélhúzás, ami futóversennyel zárult. Sajnos a frizuraversennyel nem értünk el helyezést, de a kötélhúzással meg a futóversennyel igen. Másféle versenyek is voltak, mint például: szemétygyűjtés, adventikoszorú-készítés és hasonlók. Egyre több és több pontunk lett a versenyek során. Nyerni akartunk, mert abban reménykedtünk, hogy sikerül egy adai fürdőzős napot nyernünk. Egyre múltak a napok, hetek, hónapok, s lassan közeledett az év vége. Osztályfőnöki órán, mikor összeszámoltuk a pontjainkat, kiderült, hogy a második helyen állunk. Nagy volt az öröm, nagy tervekkel bizakodtunk a megérdemelt osztálykirándulásban. Ám a kirándulásról nagy volt a csönd. Elmúlt egy hét, majd még egy, de a megérdemelt nyereményünkről nem hallottunk semmit. Az osztályban elindult a mérgeledés:

- Miért küzdöttünk?
- Ezért volt a verseny?
- Mi értelme volt az egésznek, ha nem kapjuk meg a megérdemelt nyereményt?

Az osztályfőnökünknek támadt egy jó ötlete. Mivel a lényeg a közös élmény és a móka lett volna, felajánlotta, hogy szervezzük meg mi magunk a kirándulást. Adáig ugyan nem jutottunk, viszont egy nagyon szép napot töltöttünk el a szigeten.

A nap végén a tanár úr megmagyarázta: fátylat rá, hogy mit vártunk nyereményként, ettől szebb élményben úgysem lett volna részünk.

Budánovity Nikoletta, 8. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

Családom – fogalmazásíró pályázat

November 10-én lezártuk pályázatunkat, noha a mai számban még közlünk néhányat a szép számú fogalmazásból. Sajnos nem tudunk minden munkának helyet biztosítani a lapban, de a meg nem jelentettekét is átadjuk a zsűrinek, akik valamennyi beérkezett munkát átolvasva hozzák meg döntésüket. Nem lesz könnyű dolguk. A zsűri tagjai: Tomán Mária nyugalmazott magyartanár, a Rügyfakadás két évtizedes szerkesztője, Molnár Eleonóra, az Újvidéki Rádió újságíró-szerkesztője, a Magyar

Szó Napsugár gyermekrovatának régebbi szerkesztője és Rajnai Anita lektor, aki ebben a tanévben vette át lapunk és a Mézeskalács „nyelvi ellenőr” szerepét. Döntésükről decemberi számaink egyikében adunk hírt.

Az első három helyezett értékes könyvjutalomban és az óbecsei Than Emlékház ajándékában: négy személyre szóló családi belépőjegyében részesül. A nyerményeket karácsony előtt, azaz az első félévben eljuttatjuk a díjazottaknak.

A szomszédságomban él egy idős házaspár: Mari néni és Karcsi bácsi. Nagyon kedves és szorgalmas emberek. Arcukon mindig vidámságot és mosolyt látok. Sajnos ez nem volt mindig így. Sok év telt el, míg rájuk talált a boldogság.

Még fiatalon megismerkedtek, ugyanabban a gyárban dolgoztak. Nagyon szerették egymást, és azt hitték, ők a legboldogabbak a világon. Néhány hónap után már a házasságukat tervezgették. Karcsi bácsi édesanyja viszont konok és régimódi asszony volt. Nem tetszett neki a fia választottja, mert szegény lány volt, ő pedig egy gazdag és előkelő lányt szeretett volna a fiának. Sokat veszekedett a fiával, és addig mondogatta a magáét, míg a fiatalok szétváltak. Mari néni később megismerkedett egy másik fiatalemberrel, akihez hamarosan férjhez is ment. Nemsokára született egy lányuk és egy fiuk. Karcsi bácsi viszont nem nősült meg, mert még mindig nagyon szerette első szerelmét, és nem tudta elfeledni őt. Az évek múltak, és Mari néni férje meghalt. Ekkor újból találkoznia kezdtek. Karcsi bácsi édesanyja, amikor ezt megtudta, nagyon mérges lett. Pedig már idős volt, ám még mindig csökönyösen viselkedett. Még akkor sem lágyult meg a szíve. Most azonban a fia nem törődött az anyja véleményével, és feleségül vette egykori szerelmét. Már mindketten nyugdíjasok voltak, amikor összeházasodtak. Ekkorra Karcsi bácsi édesanyja idős és tehetetlen volt. Öregségében és betegségében a kitagadott menyé ápolta az idős asszonyt. Néhány éve már ő is meghalt. Karcsi bácsi és Mari néni valójában csak most élnek életük legszebb napjait. Mari néninek már unokái is vannak, akik Karcsi bácsit nagyapjukként szeretik. Karcsi bácsi is nagyon kedveli az unokákat, és igyekszik minél több időt tölteni velük. Ő valójában egyszerre kapott feleséget, gyerekeket és unokákat. A sok szomorúan eltöltött év után most egy boldog családban él.

A két idős ember története példa arra, hogy az ember soha sem adhatja fel a célját, és nem kell mindig mindenben másokra hallgatnia.

**Nagy Norbert, 8. osztály,
Petőfi Brigád iskola, Kúla**

*

Az én családom három tagú, anyával és apával élünk együtt.

Mindketten dolgoznak, így sajnos elég keveset vagyunk együtt. Anya huszonkilenc éves, apa tíz évvel idősebb nála. Én nem régen töltöttem be a tíz évet. Közös program a minden esti tévénézés, és ilyenkor az egész nap eseményeit megbeszéljük. Mikor a szüleim munkában vannak, leginkább ómaminál és ótatinál szoktam lenni. Jó a kapcsolatunk, igaz, néha vitázunk, de attól még nagyon szeretem őket. A kisoroszi nagyszüleimmel keveset találkozom, de ők is fontosak nekem.

Szeretem a családomat, és igyekszem jó fiú és unoka lenni.

**Lackó Andor 4. osztály,
Petőfi Sándor iskola, Magyarcsernye**

*

A fürdőszobában nagy a forgalom. A családlád vendégségbe készül. Apu borotválkozik, anya sminkel és frizurát igazít. Én már öltözöm.

A testvérem utoljára kerül be a fürdőszobába fogat mosni. Mindenki rá vár. Az autó indulásra készen áll. Persze anya ezúttal is valamit bent felejtett. A táskáját! Közben észreveszi, hogy a testvérem nem mosdott meg, apa kócos, és azt is, hogy már megint nem vágta le a körmöm. Mindenki egyszerre rohamozza meg a fürdőszobát. Engem kicsuknak. Dörömbölhetnek az ajtón.

– Engedjétek be! – üvöltöm, ahogyan a számon kifér.

Apa megelégedi, kinyitja az ajtót, és így szól:

– Ne verd az ajtót, ha más bent van, különben megjáród!

Anya türelmetlenül beront az ajtón, és csak azt kérdezi:

– Mikor lesztek végre készen? Szeretnék már indulni.

Nagy nehezen én is sorra kerülök. Levágom a körmöm, és indulhatunk.

Mindenki bepréseli magát a kocsiba. Az autó végre kigördül az utcára. Ha kis késéssel is, de odaérünk a vendégségbe.

Ha a ti családotok is ilyen szétszórt, mint az enyém, akkor ne az utolsó pillanatban kezdjétek készülődni, mert biztos, hogy elkéstek!

**Dékány Máté, 4. osztály,
J. J. Zmaj iskola, Szabadka**

*

Az én családom három tagú. Apukámat és engem ugyanúgy, Lászlónak hívnak. Anyukám neve Karolina.

Az apukám autókat és más járművet hegeszt, mivel autóbádogos. Anyukám otthon dolgozik, háziasszony. Szívesen szervezünk közös programokat. Mikor mindannyian ráérünk, elmegyünk horgászni vagy kirándulni. Ha apu megy alkatrésztért a városba, anyu és én is vele megyünk. Fagylaltozunk, hamburgert eszünk, vagy fürdünk, ha meleg van.

Sokszor csintalankodok apuval, néha megvicceljük anyut. Olyankor kicsit mérges, mi meg nevetgélünk. Sajnos néha a csintalankodásom rosszul sül el, és ilyenkor büntetés a vége.

Szeretem a családomat, mert nálunk mindenki vicces. Mikor ünnepség van, és eljönnek a nagyszüleim is, nagy a hangzavar, mert mindenki mondja a magáét.

Nem szeretnék másik családot, mert számomra ez így tökéletes.

**Csöke László, 4. osztály,
Petőfi Sándor iskola, Magyarcsernye**

RÜGYFAKADÁS

Tegnap egy emlékezetes nap volt

Tegnap három olyan dolog történt velem, amit sose felejték el.

Először új osztálytársam érkezett. Bemutakoztunk neki, pár perc múlva pedig jött a busz, és az állatkertbe mentünk. Odaértünk, kipakoltunk és az óra után a kígyókról és a gyíkokról hallottunk előadást. A kígyó a nyakunkba került, a gyík pedig a vállunkra. A szünetben fókashow-t láttunk, káprázatos volt. Sajnáltam, amikor vége lett az állatkerti látogatásnak, ahonnan a városi könyvtárba mentünk. Itt a Vuk című könyvből kérdésekre feleltünk és játszottunk. Ez is izgalmas volt. Hazafelé az elsősegélynyújtásról láttunk bemutatót, amelyet a vöröskeresztesek szerveztek. Megtanulhattuk, hogyan kell újraéleszteni az embert. Lufikat is kaptunk ajándékba.

Ez még a kirándulásnál is izgalmasabb volt. Havonta szeretnék ilyen programokban részt venni.

Göncöl Andor, 4. osztály, J. J. Zmaj iskola, Szabadka

A két mackó

Volt egyszer egy Mirci és egy Marci nevű kismackó.

Mindig azon folyt köztük a vita, hogy eltűnt a mézük. Mirci mérges volt Marcira, hogy megette a mézet. Marci pedig azzal gyanúsította Mircit, hogy odaadta valakinek. Addig morgolódtak, hogy szétköltöztek. Külön éltek, sohasem beszéltek egymással. Pár könny hullott is a földre tengerkék szemekből. Egyszer aztán mindketten elmentek sétálni, és összetalálkoztak. Nem bírták ki, hogy ne szóljanak egymáshoz, így elkezdtek beszélgetni.

– Hogy vagy Marci?

– Egészen jó! Te hogy érzed magad?

– Én is jól vagyok! Most azonban mennem kell, mert anya jön hozzám. Nehezen, de elbúcsúztak.

Örömmel pár könny kicsordult a szemükből, de eszükbe jutott, hogy a mézük eltűnt.

Egymáshoz rohantak, és elkezdtek veszekedni. Ekkor jött a kristályügynök, akinek a nevét senki sem ismerte. Ám most elárulta:

– Én vagyok Vivi, Mega Vivi. Azért jöttem, hogy leállítsam a veszekedést. Miért veszekedtek?

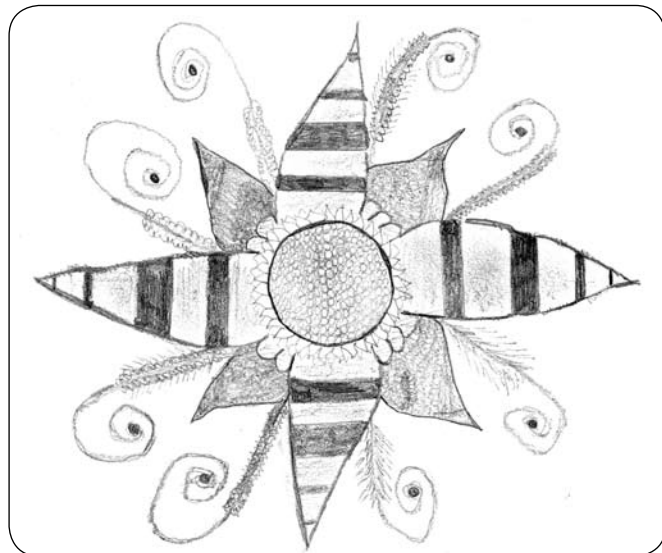
– Azért, mert eltűnt a mézünk, és egymást gyanúsítjuk.

– Semmit se féljete, adok mézet, ha abbahagyjátok a veszekedést.

Így odaadta a mézét, és a mackók újra összeköltöztek.

Még ma is boldogan őrzik a mézüket, ha meg nem haltak.

Vereb Vivien, 5. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

Lajkó Rita, 7. osztály, Csáki Lajos iskola, Topolya

Kedves Pajtások!

Ezen a héten befejezzük a Család témájára kiírt pályázatunkra befutott fogalmazások közlését, ami azt jelenti, hogy a jövő héttől már több helyet nyerünk a Rügyfakadásnak címzett fogalmazások közlésére. Az utóbbi időben tényleg szép számban érkeznek a munkák, köszönjük valamennyit. Ráadásul a témák is változatosak.

A héten **Budiszaváról az Ivo Andrić iskolából** Tamás Gabriella és Barna Sára Dávid (5. osztály), valamint Rajsli Rebeka (6. osztály) jelentkezett fogalmazásával. A **topolyai Csáki Lajos iskolából** Dudity Ivana, Miklós Zolna (6. osztály) foglalkozott figyelemreméltó témával: *ők ketten nem mással, mint Kosztolányi Dezsővel társalogtak a kávéházban. Iskolatársaik: Éter Máté (6. osztály) és Dudás Kata (7. osztály) más témákra eveztek. A magyarcsernyei Petőfi Sándor iskola hetedikesei: Orosz Nikolett, Bába Emília, Megyeri Milica, Márton Ida, Vajda Lívია, Rajkovic Miklós (7. osztály) szorgalmasok voltak, szintúgy érdekes az ötödikes Bokor Noémi, és a nyolcadikos Fazekas Anasztázia, Hódi Ákos, Kiss Zsanett és Nagy Nándor munkája. Az óbencei Petőfi Sándor iskola harmadikosai is mindig szorgosak, a b osztályból Budai Adrián, Tóth Réka, Budai Szabina, Kuszli Petra, Rác Alexandra, Brada Petra, Tufegdžić Dániel, Bezeg Hunor fogalmazása futott be címünkre. Az oromhegyesi-oromi Kis Ferenc iskolából Kőröci Márk, Kádár Kata, Kolompár Violetta, Kolompár Emese, Nemes Elina, Kádár Barbara, Lőrinc Tímea, Tratyik Rafaella, Dobó Kata, Hubai Viola, Rövid Dominik, Purger Doroti (6. osztály) küldte be munkáját, melyet a padtársáról készített.*

További eredményes munkát kívánunk!

Nagy Magdolna

Családi foglalkozás

A mi családjunk asztalán szerencsére húsból nincs hiány. Nagymamával beszélgettem a mészáros szakmáról.

– Mikor kezdtétek a mészáros szakmát?

– A szakmát nagytata kezdte mint magánvállalkozó, vagyis mészáros 1967-ben.

– Hány évig dolgozott ő maga?

– Négy évig tartotta egyedül a mészárszéket.

– Hetente hányszor vágott jószágot?

– Minden pénteken vágott disznót, havonta marhát is.

– Mit készített a húsból?

– Volt, amit eladott, a többi feldolgozta kolbásznak. Készített másjas hurkát, töpörtöt, sült szalonnát, disznósajtot, abált szalonnát és pástétomot is. Ezt mind frissen árulta.

– Te mikor kezdted a szakmát?

– 1971-ben tettem le a vizsgát.

– Hány évig folytattátok együtt?

– Öt évig együtt dolgoztunk, utána a vállalkozást átírtattuk az én nevemre.

– Miért írtattok át a nevedre?

– Azért, mert olyan törvény volt, hogy akinek öt hold föld volt a nevében, nem vezethette az üzletet.

– Meddig dolgoztatok a szakmában?

– 18 évig folytattuk a családdal, de mellette műveltük a földet is, mert csak ebből nem lehetett megélni.

– Mi volt az oka?

– Egyrészt a törvény meg a sok mélyhűtő. Sokan vágtak állatot, és a hűtőben tárolták a húst. A boltokat is jól ellátták élelemmel.

– Mikor kezdett apu dolgozni?

– Apád, mikor visszatért a katonaságból, már jobban csak vágást vállalt földolgozásra. Erre főleg télen került sor. Kolbászt ritkábban készített, így van ez most is.

– Köszönöm szépen a beszélgetést.

– Köszönöm én is a kérdéseket, remélem, az unokák közül is folytatja valaki ezt a szakmát.

Én nem nagyon szoktam segédkezni, jobban Szilárd szokott. Ez a szakma nagyon szép, és remélem, a testvérem folytatja.

Bába Emília, 7. osztály, Petőfi Sándor iskola, Magyarcsernye

A kisfiú, aki leradírozta az arcát

Történt egyszer egy messzi városban, hogy egy kisfiú leradírozta az arcát.

Először csak az egyik szemöldökét tüntette el, és rém mókásnak találta a dolgot. Beállt a tükör elé, és nagyokat hahotázott furcsa ábrázatán. A szülei éppen nem voltak otthon, látogatóba mentek az egyik nagynénihez, és megengedték a kisfiúnak, hogy otthon maradjon egyedül.

A felnőttek amúgy is csupa értelmetlen dologról beszélgettek, csak elunta volna magát közöttük.

Később, amikor megint unatkozni kezdett, újra elővette a radírját, és leradírozta a másik szemöldökét is. Aztán a füleit. Kíváncsi volt, hall-e a fülei nélkül? Kiment a konyhába, a konyhaszekrényből elővett egy jókora lábast, és leejtette a földre, hogy nagyot csattanjon.

– Jé! – ámuldozott – lám, lám, fülek nélkül is milyen jól hall az ember!

És nagyokat ugrándozott örömeiben, hogy milyen jó mókát talált ki magának.

Majd visszament a tükörhöz, és tovább radírozott. Lassanként leradírozott mindent az arcáról, nem maradt más rajta, csak egy apró anyajegy az orra környékén. Ezt sem szerette, így hát azt is leradírozta gyorsan. Most már igazán nagyon különösen festett a tükörben. Egy darabig még elszórakozott magán, de aztán jobb ötlete támadt: megtréfálja az embereket az utcán.

Magára kapta a tavaszi kabátját, de sapkát nem vett fel, nehogy eltakarja a fejét, és kirohant az utcára. Éppen koradélután volt, a város tele volt sétálgató emberekkel, családokkal. A kisfiú hirtelen nagyon magányosnak érezte magát közöttük, és már éppen majdnem sírva fakadt, amikor mellette termelt egy kislány. Nagyjából annyi idős lehetett, mint ő, és nem lehetett tudni, honnan került oda olyan hirtelen. Közlebb lépett a kisfiúhoz, és alaposan megbámulta az arcát.

– De furcsa kisfiú vagy te! Hogy hívnak? Hány éves vagy? Hol laksz? És hol vannak a szüleid? – sorolta kérdéseit.

A kisfiú először meglepődött, hiszen azt várta, hogy megijednek tőle az emberek. Ám úgy tűnt, senki sem ijedt meg tőle, csak komolyan és elgondolkodva nézték, mi baja lehet.

Ez kissé zavarba hozta.

– Szegény kisfiú! – törte meg egy együttérző anyuka a csendet. – Mennyit szenvedhetett, ha így elcsúfította magát!

A többiek nem szóltak, csak csendben álltak, közben egyetértően és szánakozva csóválták a fejüket. Ez még jobban zavarba hozta a leradírozott arcú kisfiút, aki kezdte nagyon kényelmetlenül érezni magát. Gondolta, rájuk ijeszt, így hát elkezdett dühösen fújtatni, hadonászni, vicsorogni (ez – fogak nélkül – igen csak nehéz feladatnak bizonyult). Az emberek azonban csak jóindulatúan nevettek rajta,

jobb esetben megmosolyogták, és megvergették a vállát.

Dühében beleharapott a kezükbe, és szélsebesen elrohant a közelükből, hogy ne is lássa őket. Az emberek akkor egy csapásra meglepedtek az együttérzésről, és felbőszülve futottak utána, esernyőket, botokat lóbálva felé. Szegény kisfiú alig tudott elmenekülni előlük. Felszaladt a lépcsőkön, és elbújt a szobájában. Fogai vacogtak és egész testében reszketett. Egyre inkább úrrá lett rajta a szorongás: hogyan fog visszakerülni az arcára az orra, szeme, szája?

Óvatosan kimászott az ágy alól, és elkezdte törni a fejét. Legegyszerűbb megoldásnak az tűnt, hogy ő maga rajzolja vissza a leradírozott arcot, de ez sehogyan sem akart sikerülni neki. Hiába rajzolt szemeket, orrot, száját magának, a ceruza nem hagyott nyomot az arcán, akárhogy hegyezte, nyomta a bőréhez. Kétségbeesésében elővette a telefonkönyvet, és elkezdett keresgélni benne. Végignézte az „sz” betűs szavakat, talál-e benne olyat, hogy „Szemrajzolás”, de semmi ilyesmit nem talált. Aztán az „o” betű következett, majd az „f” betű, de sem „Orr-rajzoló”, sem pedig „Fül-rajzoló” cég nem volt benne.

Úgy tűnt, senki sem tud segíteni rajta, ezért arc nélkül kell élnie. Mit szólnak a szülei, ha hazaérnek? Uram Isten, mit fognak szólni? – rémült meg még jobban a kisfiú.

– Nem kellett volna leradíroznom az arcom, nem kellett volna! – kiabálta kétségbeesetten.

És akkor valaki halkán kopogtatott az ajtón. A kisfiú először nem merte kinyitni, sőt, gyorsan el is bújt az ágy alá, hátha a szülei jöttek haza. Később mégis csak előmerészkedett, és halkán kikukucskált a kémlélőn. Elképedve látta, hogy az iménti kislány álldogál ott, aki a rakparton odalépett hozzá. Lassan kinyitotta az ajtót, és a kislány belépett az előszobába.

– Milyen maszatos az arcod! Sírtál? – kérdezte kedvesen a kisfiútól. A kisfiúnak jólesett a kedvessége, mert őszintének érezte.

– Sírtam – vallotta be, és elcsodálkozott rajta, hogy a kislány látja a könnyeit, pedig azok nem is látszanak.

– Nem tudom visszarajzolni az arcom – panaszkolta el a kisfiú – pedig már nem akarok arc nélküli kisfiú lenni... nem valami szép ugyan az orrom, és van egy csúnya anyajegy is rajtam, de akkor sem akarok többé arc nélküli lenni...

– Miért nem kéred meg a legeslegjobb barátodat, hogy rajzoljon neked arcot? – kérdezte a kislány. – Én ebben a helyzetben biztos a legjobb barátomat kérném meg, segítsen nekem.

– Nekem nincsenek barátaim. – felelte a kisfiú.

– Az meg hogy lehet? – kérdezte a kislány őszinte megdöbbenéssel. – Barátai mindenkinek vannak. Vagy nem? – kérdezte önmagától elbizonytalanodva.

– Nem hiszem, hogy mindenkinek vannak barátai – felelte a kisfiú. – Biztosan vannak olyan emberek, akik magányosak, mert nincsenek barátaik...

– Hát, jó. Akkor leszek én a barátod, ha akarsz. Én úgyis tudok barát lenni, sok embernek vagyok a barátja, van benne gyakorlatom. Akarod?

– Hát, jó. Legyél.

Azzal elővették a színes ceruzákat, és a kislány óvatosan visszarajzolta a kisfiú arcát. Először a leradírozott szemöldököket, majd a füleit, éppen abban a sorrendben, ahogyan a kisfiú letörölte.

Barátok is maradtak sok-sok éven át, és visszarajzolták egymás arcát, valahányszor csak letöröldött valamelyiküké véletlenül.

Ovlachi Aliz

Dan Brown

A Da Vinci-kód

(Részlet)

Adatok

A Sion-rend – egy 1099-ben alapított titkos társaság – létező szervezet. 1975-ben a párizsi Bibliotheque Nationale-ban előkerült pergamenek, az úgynevezett Les Dossiers Secrets a Sion-rend számos tagját azonosítják, köztük Sir Isaac Newtont, Botticellit, Victor Hugót és Leonardo da Vincit.

Az Opus Dei néven ismert vatikáni rend egy mélyen elkötelezett katolikus szekta, amely újabban viták keresztjébe került, miután agyomosással, kényszer alkalmazásával és a „test sanyargatása” névvel illetett veszélyes gyakorlattal vádolták meg. Az Opus Dei 47 millió dolláros költséggel épült világközpontját nemrégiben nyitották meg New Yorkban, a Lexington Avenue 243. alatt.

A műtárgyokról, épületekről, dokumentumokról és titkos szertartásokról szóló, a regényben szereplő ismertetések megfelelnek a valóságnak.

Bevezető

LOUVRE, PÁRIZS 22:46

Jacques Saunière, a neves kurátor rogyadozó lábbal esett be a múzeumi Nagy Galériába a boltíves bejárón keresztül. Rávetette magát a legközelebb eső festményre, egy Caravaggióra. A hetvenhat éves férfi az aranyozott keretnél fogva maga felé rántotta a műremeket, letépte a falról, és hátrazuhanva elterült a földön a vászon alatt.

Pontosan az történt, amire Saunière számított: a közelben mennydörögve lecsapódott egy vaskapu, elzárva a terem bejáratát. A parkettás padló megremegett. A távolban megszólalt a riasztócsengő.

A kurátor egy másodpercig levegő után kapkodva feküdt a földön, és felmérte a helyzetét. *Még életben vagyok.* Kimászott a vászon alól, és végigpásztázva a terepet rejtekhely után nézett.

Hátborzongató közelségben megszólalt egy hang:

– Ne mozduljon.

A négykézláb álló kurátor megdermedt, és lassan elfordította a fejét.

Mindössze tizenöt lépésnyire, a bezárt kapun kívül, támadójának sziluettje tornyosult előtte, és őt bámulta a vasrácsok között. Vállas volt és magas, kísértetiesen sápadt bőrrel és ritkuló, fehér hajjal. Sötétvörös volt a szírványhártyája, és rózsaszín a szembogara. Az albínó egy pisztolyt húzott elő a kabátjából, és egyenesen a kurátorra célzott vele a rácsok között.

– Nem kellett volna elfutnia. – Az akcentusát nehéz volt azonosítani. – És most mondja meg, hol van.

– Mondtam már – hebegte a kurátor, védtelenül térdelve a galéria padlóján. – Fogalmam sincs, hogy miről beszél!

– Hazudik. – A férfi rámeredt; a kísérteties szemében felvillanó fénytől eltekintve tökéletesen merev volt az arca – Ön és a testvérei birtokolnak valamit, ami nem az önöké.

A kurátor adrenalinlöketet érzett. Honnan tudhat róla egyáltalán?

– Ma este visszakérül jogos őrzőihez. Mondja meg, hol rejtették el, és megmentheti az életét. – A férfi a kurátor fejére célzott a fegyverrel. – Vagy inkább meghal, semhogy felfedje a titkot?

Saunière nem kapott levegőt.

A férfi megbillentette a fejét, és végignézett a pisztoly csövén.

Saunière védekezően emelte fel a kezét.

– Várjon – mondta lassan. – Elmondom, amit tudni akar.

– A kurátor gondosan ejtette ki a következő szavakat. Számtalanszor elpróbálta már ezt a hazugságot... mindannyiszor azon imádkozva, hogy sohase kelljen alkalmaznia.

Amikor a kurátor befejezte a mondókáját, a támadó önelégülten elmosolyodott.

– Igen. Pontosan ezt mondták a többiek is.

Saunière hátrahőkölt. A többiek?

– Őket is megtaláltam – gúnyolódott a nagydarab férfi. – Mind a hármat. És megerősítették, amit ön most elmondott.

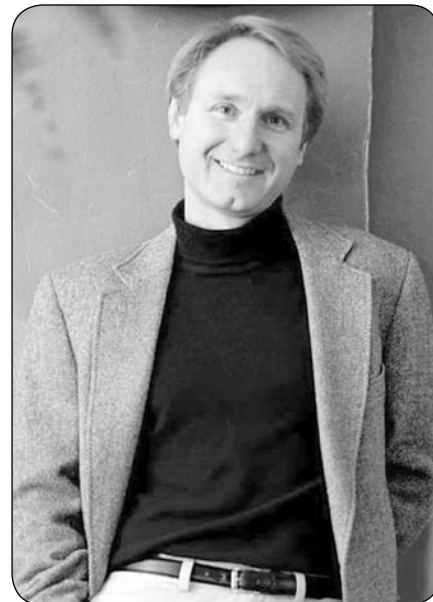
Az lehetetlen! A kurátor valódi kiléte, akárcsak a három chenéchal – udvarmester – személyazonossága csaknem olyan hétepcséses titok volt, mint az, amit őriztek. Saunière most megtudta, hogy a társai, a szigorú szabályokat követve, ugyanazt a hazugságot közölték a haláluk előtt. Ez is a protokoll része volt. A támadó újra célba vette a fegyverrel.

– Amint meghal, én leszek az egyetlen, aki ismeri az igazságot.

Az igazság. A kurátor abban a pillanatban értette meg a borzalmas helyzetet. Ha én meghalok, a titok örökre a sírba száll velem. Ösztönösen megpróbált valamilyen fedezéket találni.

Dörrent a pisztoly, és a kurátor perzselő forróságot érzett, miközben a golyó a gyomrába fúródott. Előrezuhant... fájdalommal küszködve. Saunière lassan a hátára fordult, és a rácsokon keresztül nézte a támadóját.

A férfi most egyenesen Saunière fejére célzott. Saunière becsukta a szemét, az agyában félelem és sajnálkozás kavargó vihára.

Az üres tár kattanása visszhangzott a folyosón.

A kurátor szeme felpattant.

A férfi szinte csodálkozó pillantást vetett fegyverére. Új tár után nyúlt, de aztán meg gondolta magát, és nyugodtan tekintett Saunière gyomor sebére.

– Az én munkám itt véget ért.

A kurátor is odanézett, és meglátta a golyó ütötte lyukat fehér vászoningén. Néhány centiméterrel a mellcsontja alatt kis vérfolt kerekedett a bemeneti nyílást. A gyomrom. A golyó, mondhatni kíméletlenül, elkerülte a szívét. Az algériai háború veteránjaként a kurátor nem egyszer volt tanúja a haslövésesek szörnyű, elnyújtott haláltságának. Még tizenöt percig életben lesz, amíg a gyomorsav be nem szivárog a mellkasúrbé, és lassanként meg nem mérgezi.

– Édes a fájdalom, monsieur – mondta a férfi.

Azzal eltűnt.

A magára maradt Jacques Saunière ismét a vaskapura emelte a tekintetét. Csapdába esett, és az ajtók még legalább húsz percig zárva maradnak. Mire rátalálnak, ő már halott lesz. Ám a szívébe markoló rettegés nem a halálfélelem volt.

Tovább kell adnom a titkot.

Miközben tántorogva lábra állt, a három meggyilkolt testvérét látta maga előtt. Az előtte járó nemzedékekre gondolt... az elődökről az utódokra szálló küldetésre.

A tudás továbbadásának töretlen láncolata.

És most egyszerre, minden elővigyázatosság dacára... minden óvintézkedés dacára...

Jacques Saunière maradt az utolsó láncszem, a világtörténelem egyik legnagyobb titkának egyetlen őrzője.

Reszketve tápázkodott fel.

Meg kell találnom a módját...

Csapdába esett a Nagy Galériában, és csak egyetlen olyan ember létezett a Földön, akinek továbbadhatná a fáklyát. Saunière végignézett pompás börtönének falain. A világ leghíresebb festményeinek gyűjteménye régi barátként mosolygott le rá.

Megrándulva a fájdalomtól a kurátor összeszedte minden maradék erejét és képességét.

Tudta, hogy az előtte álló kétségbeesett lépéshez életének minden hátralévő másodpercére szüksége lesz.

Első fejezet

Robert Langdon nehezen ébredt.

Egy telefon csörgött valahol a sötétben – szokatlan, fémes hangon. Langdon kitapogatta az olvasólámpát, és felkattintotta. Körülnézve egy bársonnyal bélelt, reneszánsz hálószobában találta magát, XVI. Lajos korabeli bútorok, freskókkal díszített falak között, egy hatalmas, baldachinos mahagóni ágyban.

Hol a pokolban vagyok?

Az ágy egyik oszlopára akasztott szövet hálóköntösbe ez volt behéímezve: HOTEL RITZ PARIS.

Lassan fölemelkedett a köd.

Langdon felvette a telefont és behallóztott.

– Monsieur Langdon? – kérdezte egy férfi hang. – Remélem, nem ébresztettem föl.

Langdon kába fejlell pillantott az éjjeliszekrényen álló órára. 24:32. Mindössze egy órát alhatott, és hullának érezte magát.

– A szállodaportás vagyok, monsieur. Elnézést kérek a zavarásért, de látogatója van. Azt mondja, fontos.

Langdon még mindig kóválygott. Látogató? Megakadt a szeme az éjjeliszekrényre dobott, gyűrött szórólapon.

A PÁRIZSI AMERIKAI EGYETEM

tisztelettel meghívja

ROBERT LANGDON

A VALLÁSOS SZIMBOLÓGIA PROFESSZORA,

HARVARD EGYETEM

ELŐADÁSÁRA

Langdon felnyögött. A ma esti előadás – vetített képes ismertetés a chartres-i katedrális köveibe vésett, rejtett pogány szimbólumokról – valószínűleg felborzolta a közönség konzervatív tagjainak kedélyét. Alighanem valami vallástörténész nyomozta ki a tartózkodási helyét, hogy vitába szálljon vele.

– Elnézést – mondta Langdon –, de nagyon fáradt vagyok, és...

– Mais, monsieur – erősködött a portás, nyomatékosan suttogóra fogva a hangját. – Fontos ember a vendége.

Langdon ebben egy percg sem kételkedett. A vallásos tárgyú festményekről és kultikus jelképekről írott könyvei nem kívánt hírnevet szereztek neki a művészeti életben, és tavaly egy hatalmas publicitást kapott vatikáni eseményen való részvétele kapcsán sokszorosára nőtt az ismertsége. Azóta nem képes megszabadulni az önjelölt történészek és művészetrajongók szünni nem akaró zaklatásaitól.

– Ha volna olyan kedves – mondta Langdon a legudvariasabb modorában – felírni

annak az embernek a nevét és a telefonszámát és megmondani neki, hogy igyekszem felhívni, mielőtt kedden elutazom Párizsba. Köszönöm. – És gyorsan letette, mielőtt a portás tiltakozhatott volna.

Langdon most felült az ágyban, és összevont szemöldökkel tanulmányozta az éjjeliszekrényre kitett Vendégkapcsolati kézikönyvet, amely már a borítóján ezzel hengegett:

MORMOTAKÉNT ALHAT A FÉNY VÁROSÁBAN. ÉDES ÁLOM A PÁRIZSI RITZBEN.

Langdon elfordult, és fáradtan nézte magát a szemközti falnál álló nagy tükörben. Egy idegen – zilált és nyúzott – férfi nézett rá vissza.

Pihenésre van szükséged, Robert.

Sűrű volt a tavalyi éve, de nem tetszett neki, hogy ez a tükörképén is meglátszik. Máskor oly élénk kék szeme most fátyolosnak és fáradtnak tűnt. Erős állkapcsán és gödröcskés állán sötét borosta ütökött ki. Halántékán szélesebb lett az őszi sáv, immár dús fekete sörényében is megjelentek a fehér hajszálak. Noha a kollégái váltig állították, hogy az őszi sáv csak fokozza férfias vonzerejét, Langdon korántsem volt erről meggyőződve.

Látna csak most a Boston Magazine.

A múlt hónapban, komoly kínokat okozva Langdonnak, a Boston Magazine felvette őt a legizgalmasabb férfiak tízes listájára – a kétes megtiszteltetés miatt szünni nem akaró csipkelődésekben volt osztályrésze harvardi kollégáitól. A ma esti előadásán, hárromezer mérföldre az otthonától, megint üldözőbe vette a magazin kitüntetése.

– Hölgyeim és uraim... – jelentette be az est háziasszonya a Párizsi Amerikai Egyetem

Pavillon Dauphine termét zsúfolásig megtöltött közönségnek –, ma esti vendégünk nem kell bemutatnom. Számos könyv, köztük a Titkos szekták szimbólumai, Az Illuminátusok művészete, Az ideogrammak elfeledett nyelve szerzője, és ha azt mondom, hogy ő írta a Vallásos ikonológia című művet, akkor ezt vegyék szó szerint. Sokan tanulnak önök közül ebből a tankönyvből.

A diákok lelkesen bólogattak.

– Úgy terveztem, hogy lenyűgöző pályaképével kezdem a ma esti bemutatását. Ám – mosolygott pajkosan a hölgy a színpadon ülő Langdonra – valaki a hallgatóságból átadott nekem egy sokkal... mondjuk úgy, izgalmasabb portrét.

S ezzel a magasba emelte a Boston Magazine nkriminált számát. Langdon összerendezte. Honnan a pokolból került ez hozzá?

A háziasszony válogatott szemelvényeket olvasott fel a bárgyú cikkből, miközben Langdon egyre mélyebbre süllyedt a székében. Harminc másodperc elteltével a tömeg már vigyorgott, de a nő nem adta jelét, hogy abba akarná hagyni.

És miután Mr. Langdon nem volt hajlandó nyilvánosan beszélni a tavalyi vatikáni konklávéján játszott különleges szerepéről, titkolózása csak annál izgalmasabbá teszi személyét. – A háziasszony tovább cukkolta a tömeget. – Akarják hallani a folytatást?

A közönség tombolt.

Kedves Olvasó Tanulók!

*Azt írtam nemrégiben, hogy a jó bestseller-irodalmat tanítani és olvasni kell az iskolában. Ennek szellemében alakult mai rovatunk. Egy híres/hírhedt regényből, **Dan Brown A Da Vinci-kód** (2003) című regényéből olvashattok részletet. E regény alapján készült a 2006-ban bemutatott, azonos című thriller, Ron Howard rendezésében, amelynek főszerepét, Robert Langdon alakját Tom Hanks alakította.*

Nem volna jó bestseller, ha nem váltotta volna ki botrányok sorát, rajongók és ellenzők népes táborát hozva létre ezáltal. Leginkább a katolikus egyház képviselői és azok a kritikusok háborodtak föl, indítottak pert ellene, akik az irodalmat, esetünkben a bűnügyi regényt valószínűként és nem irodalmi fikcióként értelmezték.

Jó regény, mert olyan bravúros enigma- és felfejtésére irányuló kísérletek indukálta kalandorozatot mozgat, amely ellenállhatatlanul magával ragadja olvasóját – még azokat is, akik felháborodnak tartalmain. Kommersz vállalkozás ugyanakkor, mert a narrációja által mozgásba hozott történet-szálak és rejtély-sorozatokat sokszor elhibázott, olcsó megoldásokba futnak ki.

Miről van szó? A párizsi Louvre meggyilkolt kurátorának, Jacques Saunière-nek a holttestét Leonardo da Vinci ismert Vitruvius-tanulmányát idéző alakzatban, egy, a saját vérével írt pentagrammal a testén, rejtélyes üzenettel találják meg. Egy Silas nevű albinó ölte meg, miként a Sion-rend másik két tagját is, akiktől egy kódot, a Szent Grált rejtő rejtékelyét és nyitásiának titkát szerette volna megtudni, azonban rá kell jönnie, hogy mindhárom áldozata hazudott a kódot illetően. Robert Langdon szimbólumkutatóként kerül a történetbe, aki Sophie Neveu titkosírás-szakértővel (valójában Saunière unokája) kalandok sorozatát éli át a rejtély megfijtésének útján.

Magyarul a regényt a Gabo Kereskedelmi Kft. jelentette meg Bori Erzsébet és Révbíró Tamás fordításában.

Bence Erka

A legtöbb díjat a One Direction kapta

Nicki Minaj vezette az idei MTV EMA gálát Glasgowban. Az idei díjkiosztót azért tartják érdekesnek, mert díjhoz jutottak már ismert befutott előadók és újoncok is. A fellépők ezúttal is igyekeztek felejthetetlen show-t produkálni a közönségnek. Talaly még a színpad mögött láhattuk, az idén pedig először lépett az EMA színpadára Ariana Grande, aki nem félve a magasságtól egy szerkezet segítségével repült el a közönség fölött. Alicia Keys nem repült, de ne is várjuk el tőle, hiszen állapotos, így ő inkább maradt a zongoránál, és persze elkápráztatta a nézőket. A U2 is sikeres fellépést tudhat maga mögött, amellyel új albumukat népszerűsítették. A műsor záróakkordját biztosító **Slash** és a **Myles Kennedy and the Conspirations**, kiegészülve **Simon Neillel** a Biffy Clyrből, méltón tisztelgett **Ozzy Osbourne** előtt.

One Direction

Nicki Minaj

Végül Nicki Minaj nemcsak házigazda, hanem díjazott is lett, a **legjobb hiphopelőadó**-nak járó díjat kapta. **Ariana Grande**, aki először szerepelt jelöltként, két díjat is magáénak tudhat, akárcsak a 5 Seconds of Summer, sőt ők lettek a legjobb ausztrál előadók is.

Alicia Keys

Az abszolút győztes mégiscsak a One Direction, akik a legjobb popelőadó, legjobb koncertelőadó és a legnagyobb rajongói bázis kategóriákban diadalmaskodtak. Titkuk állítólag abban rejlik, hogy a One Direction nemcsak napjaink egyik legsikeresebb fiúcsapatát, hanem öt fiú barátságát jelenti, akik csaknem testvérré fogadták egymást. Zayn, Louis, Harry, Liam és Niall az első X-Factoros meghallgatások óta szinte fivéreként tekintenek egymásra. Erről nemrég Louis így nyilatkozott:

– Valójában olyanok vagyunk, mintha testvérek lennénk. Egy együttes tagjának lenni azért nagyszerű, mert támaszai lehetünk egymásnak. Személy szerint nem hiszem, hogy szóló előadóként is menne. Nekem legalábbis nem. Jó az, hogy mindig van kivel beszélnem, méghozzá olyanokkal, akik már jól ismernek. Néha persze mi is összezördülünk, de nem tudunk sokáig haragudni egymásra – állítja Louis.

MTV Europe Music Awards 2014 díjazottjai

- Legjobb dal** – Ariana Grande featuring Iggy Azalea: Problem
- Legjobb videoklip** – Katy Perry featuring Juicy J: Dark Horse
- Legjobb énekesnő** – Ariana Grande
- Legjobb énekes** – Justin Bieber
- Legjobb új előadó** – 5 Seconds of Summer
- Legjobb popelőadó** – One Direction
- Legjobb rockelőadó** – Linkin Park
- Legjobb alternatívzenei előadó** – Thirty Seconds to Mars
- Legjobb elektrozenei előadó** – Calvin Harris

- Legjobb hiphopelőadó** – Nicki Minaj
- Legjobb koncertelőadó** – One Direction
- Legjobb World Stage előadás** – Enrique Iglesias
- Legjobb Push-előadó** – 5 Seconds of Summer
- Legnagyobb rajongói bázis** – One Direction
- Legjobb imázs** – Katy Perry
- Legmélyebb üzenetű dal** – Beyoncé: Pretty Hurts
- A világ legjobb előadója** – Bibi Zhou (Kína)
- Global Icon, azaz életműdíj** – Ozzy Osbourne

Halloween utáni kis horror

Kellemetlen kaparászt érzett a fülében a világhírű grúz származású énekesnő, Katie Melua. Elborzadva tudta meg, hogy egy pók él a hallójáratában, és feltehetőleg egy repülön felvett fülhallgatóból mászott be az érzékeny szervbe. Melua arról számolt be, hogy a fülhallgatóval akarta elnyomni a zajokat utazás közben, a kis pók pedig ezek után egy hétig ott kaparászott a fülében. Az énekesnő arról is szólt, hogy a betolakodó nem okozott komoly bajt, de néha elviselhetetlen zajokat produkált. Amikor az énekesnő végre orvoshoz ment, felnagyítva is szemügyre vehette a pókot. Mint mondta, félelmetesnek tűnt, de amikor kiszedték egy kicsi porszívóra hasonlító dologgal, kiderült, milyen picike valójában. A pókokcska még élt, azt mondják, ez nagyon ritka. Mivel Katie nagy állatbarát, nem haragudott meg a kis pókra. Üvegbe tette, hazavitte, és elengedte a kertben. Itt ér véget kis mesénk a kis pókról és az énekesnőről.

Szereti a papája zenéjét

North West már most nagy zenekedvelő, és persze a papa a kedvence. Erről számolt be Kim Kardashian egy interjúban, amelyben az anyaságról beszélt. Kim szerint Kanye West akármilyen hangosan is próbál a stúdióban, kislányt ezt egy cseppet sem zavarja, sőt inkább a papa zenéje ringatja álomba. Kim elárulta azt is, hogy ennek ellenére tartogat trükköket a tarsolyában arra az esetre, ha a zene nem segítene. Mint mondta, ilyenkor tejet önt és rizspelyhet szór Nori cumisüvegébe, és ettől a baba pillanatok alatt elszenderedik.

Madonna-ereklyék árverezése

Úgy tudni, a legnagyobb Madonna-kollekcióval találkozhatunk az érdeklődők egy nemrég lezajlott aukción. Az énekesnő, színésznő pályafutásának fénypontjait idéző jelmezek, ruhák és ékszerek értéke tetemes összegre rúgott. A száznegyven tétel között szerepelt többek között az Evita és a Micsoda csapat! című filmekben viselt néhány híres kosztümje, de licitálni lehetett a Music című videoklipben látható cowboykalapjára és kabátjára is. Személyes holmijai is árverésre kerültek, például esküvői ruhája, fátyla és cipője, amelyet akkor viselt, amikor 1985-ben hozzáment Sean Pennhez. Madonna a Forbes magazin 2013-as listáján a legjobban kereső sztár volt. Az aukción egyébként online-licitálás is zajlott, negyven híresség, popsztár és előadóművész több mint hétszáz tárgyra lehetett ajánlatokat tenni.

Új albumot ad ki Marilyn Manson

Marilyn Manson az elmúlt hónapokban javarészt televíziós szerepléseket vállalt, ez még nem akadályozta meg abban, hogy elkészítse kilencedik nagylemezét. Az album címe The Pale Emperor lesz, és jövő év januárjában jelenik meg. Első kiemelt dalát, a Third Day of a Seven Day Binge-t már meg is hallgathatjuk. A dal arról árulkodik, hogy a sokk-rocker maradt korábbi stílusánál. Az is tudjuk, hogy az albumon a Killing Strangers, a Deep Six, a Third Day of a Seven Day Binge, a The Mephistopheles of Los Angeles, a Warship My Wreck, a Slave Only Dreams to be King, a The Devil Beneath My Feet, a Birds of Hell Awaiting, a Cupid Carries a Gun és az Odds of Even zeneszámok kapnak helyet.

Tíz éven belül fantasztikus látvány lesz a repülés

Az új technológia egy brit cég találmánya, és azt az illúziót kelti, mintha egyetlen hatalmas ablak mellett ülne a gép mellett az utas. A speciális OLED képernyőre a gép külső részén elhelyezett kamerák képét vetítik valós időben, így olyan, mintha az utast semmi sem választaná el a kinti égbolttól.

A képernyő persze ennél többet tud: az égen látható másik repülőt vagy akár a látóhatáron feltűnő Nemzetközi Űrállomást kérsre megnevezi, azonosítja.

Am ha valaki tériszonyos, azt is választhatja, hogy egyszerű számítógépes monitorként üzemeljen a repülő fala, amelyen utazás közben az internetet böngészheti. Egy vékony, hajlékony képernyő borítaná a gép belső falát, amelyre a gép körüli látványt vetítik: mintha üvegből volna a gép.

A látványról azok sem maradnak le, akik nem az „ablak” mellett ülnek: ők az előttük

lévő ülés hátsó részén elhelyezett monitorokon nézhetnék a kinti panorámát. A számítógépek szerint az ablakok elhagyása jelentősen

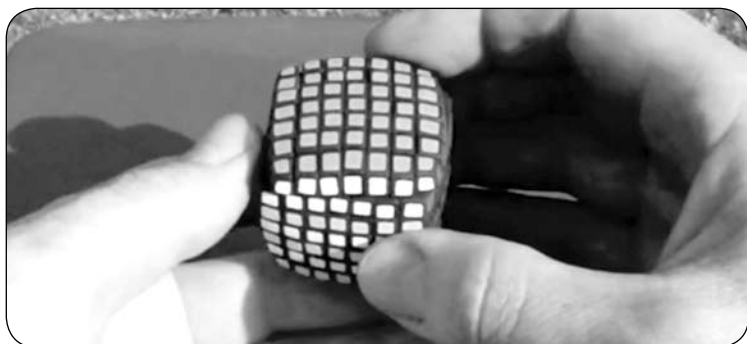
csökkentené a gépek súlyát – ezzel pedig a káros szén-dioxid-kibocsátás is kevesebb lenne.

Ismét tarol a Rubik-kocka

A Rubik-kocka, a buborékfújó és az apró zöld játék katonák kerültek be az idén az amerikai Játék Hírességek Csarnokába. A három népszerű játék kilenc további finalistát, köztük a Fisher-Price apró embereit és Az én kicsi pónimat maguk mögé utasítva csatlakoztak a mások mellett Barbie-babát, G. I. Joe-t, a Scrabble betűjáté-

győztesekről játékgyűjtők, tervezők és pszichológusok alkotta 24 tagú bizottság dönt, de bárki ajánlhatja kedvenc játékát, ám ahhoz, hogy egy jelölt bekerüljön a döntőbe, szigorú kritériumoknak – nemzedékeken átívelő történet, kreatívfejlesztés – kell megfelelnie.

Itt a legkisebb!

kot és a hullahopp karikat felvonultató illusztris társasághoz.

A masszív műanyag katonákat nagyjából 1938 óta gyártják. Népszerűségük igencsak visszaesett a vietnami háború idején, ám a Pixar stúdió 1995-ös Toy Story – Játékábror című animációs filmje révén a mozivászon sztárjaivá váltak, és azóta is több millió darabot gyártanak belőlük évente.

A Játék Hírességek Csarnokába évről-évre új „tagokat” vesznek fel. A

Nekünk nagyon tetszik a miniatűr Rubik-kocka, bár jogosan merülhet fel bennetek a kérdés: vajon mennyire élvezetes vele játszani? Valljuk be, elég idegesítő lehet, amikor véletlenül egyetlen egység helyett egyszerűen hármát fordít el rajta az ember.

A pirinyó kocka háromdimenziós nyomtatóval készült, rengeteg apró egységből áll össze, de állítólag meglepően jól forog, és még játszani is lehet vele.

A mentőnél gyorsabban kiérhet a drón

Alec Momont, A Delfti Műszaki Egyetem belga származású mérnökhallgatója által kifejlesztett drón akár a 100 kilométeres óránkénti sebességet is elérheti – írja az Sg.hu. A 23 éves egyetemi hallgató találmányának bemutatásakor elmondta, hogy az Európai Unióban évente nagyjából 800 ezer embert ér hirtelen szívmegállás, amit mindössze 8 százaléka él túl. Momont szerint azért ilyen alacsony a túlélési ráta, mert átlagosan tíz perc telik el az ilyenkor szükséges szakszerű beavatkozásig, ami nagyon hosszú idő, hiszen már 4–6 perc alatt is visszafordíthatatlan agyi és szívkárosodások léphetnek fel. A sürgősségi drón ezzel szemben egy 12 négyzetkilométeren belül tartózkodó pácienshez alig egy perc alatt képes defibrillátort szállítani. A túlélés esélye ezzel a tízszeresére, 8-ról 80 százalékra nő.

A sok változást megélt zenekar

Az Anathema 1990 nyarán jött létre az angliai Liverpoolban, a Cavanagh-fivérek alapították. Az együttes alapítása valójában Daniel Cavanagh (becenevén Danny) nevéhez fűződik, mert állítólag ő vetette fel először egy szobában üldögélve az együttes alapításának ötletét. Ekkor még Pagan Angel (Pogány Angyal) volt a nevük, Darren White lett az énekes, Daniel és Vincent Cavanagh a gitárosok, Jamie Cavanagh a basszusgitáros és John Douglas a dobos. Nemsokára létre is hozták első demójukat, amely az An Illiad Of Woes nevet kapta. Ekkor igazából még nem gondolták komolyan, hogy sokra vihetik, és nagy népszerűsége tesznek szert. A zenélés éltette a zenekart.

Az együttes az évek folyamán több tagcsere-t és változtatást élt meg. Az első lényeges mindenképpen a névcseré volt. Igyekeztek valami még bizarrabb, hangulatosabb nevet kitalálni, így jött végül az Anathema. A dolgok közben kezdtek komolyra fordulni, egyre több időt szántak a zenekarra, egyre több rajongójuk lett, és egyre több koncertet adtak. Azután egyre ismertebb együttesekkel is játszottak, például a Paradise Losttal is.

A zenekar növekvő népszerűsége hamarosan felkeltette a kiadók figyelmét. A Lovelorn Rhapsody zeneszámuk elsőként jelent meg egy válogatásalbumon, majd nem sokkal ezután négy albumra szóló lemezszerződést írtak alá. Mindez két évvel a megalakulás után történt. Az első dalokat 1992 nyarán rögzítették, és végül két lemezen kerültek forgalomba, a The Crestfallen EP-n, és a Serenades debütáló albumukon. Ezután a Cannibal Corpse-szal indultak közös angliai turnéra.

Az albumot nagy lelkesedéssel fogadta a közönség, sok díjat kaptak érte. 1993 végére már külföldre is eljutottak, először Hollandiában és Belgiumban koncerteztek, azután Írországban, majd egyre távolabbi országokban léptek fel. Stílusukat valahol a doom és a go-

thic közé helyezik. Egyes zenei szakemberek szerint népszerűségük titka abban rejlik, hogy zenéjük mély érzelmekben gazdag, melankolikus hangzásuk a lélek mélységeit tárja fel a hallgatók előtt. Az Anathema népszerűsége tehát felfelé ívelt, ugyanakkor jöttek a viharos évek is.

Anathema az új évtizedben

Az **Anathema** az elmúlt négy évben megjelent három kiváló albummal kárpótolta rajongóit azért, hogy hosszú évekig nem igazán hallattak magukról, leszámítva a koncerteket. A lemezek jó kritikákat kaptak, akik szívesen hallgatják a dalaikat, azt mondják, azért jók, mert kiszakítják a hallgatókat a hétköznapi unott, szürke világából. Ezek az albumok azonban szintén újabb változásokat hoztak. Sokak szerint a dalok hangulatában történt nagy változás, immár nem annyira borongós, sőt inkább életvidámabb lett, és már szinte

összehasonlíthatatlan a több mint két évtizede megjelent Crestfallentól.

Többek között ez a változás adta az apropót, hogy egy DVD-vel is előrukkoljon a brit együttes.

Ráadásul minden adott volt egy pazar, hangulatos koncerthez: egy csodálatos helyszín, a Bulgáriában található Plovdiv városának római kori színháza, valamint a plovdivi filharmonikus zenekar vonós szekciója, mely a stúdióban kikevert, programozott zenekari hangzást váltotta fel a koncert erejéig. Akik kedvelik az ilyenfajta hangzást, rendkívülinek tartják, hogy a vonós zenekar mennyire színesíti, élővé és lélegzővé varázsolja a dalokat. Akadnak persze olyanok is, akik vita tárgyává teszik, hogy egy rock/metal csapatnak miért kell összeállnia klasszikus zenekarral, különösen manapság, amikor már nem számít kurióznak. Akárhogyan is, az igazi Anathemara-jongók kitartanak kedvencük mellett, hiszen ők tudják a legjobban, mit jelent számukra az Anathema zenéje.

Hány nyelven beszélnek a világon?

A világon több mint tízezer nyelven beszélnek az emberek, legalábbis erre a megállapításra jutottak a brit nyelvészek. Az általuk összeállított lista szerint a beszélt nyelvek száma több mint kétszerese az eddigi feltételezetteknek, s a legtöbb nyelvet kevésbé fenyegeti a kihalás veszélye, mint gondolták. A kutatók szerint teljesen alaptalan az a feltevés, hogy a ma beszélt nyelvek egyharmada hamarosan kihal, de tény, hogy néhány sarkvidéki, Amazonas menti, délnyugat-afrikai és ausztráliai még mindig gyűjtő-gödő-vadászó életmódot folytató kicsiny nép nyelve mesterséges beavatkozás híján hamarosan eltűnik. A lista szerint a „legnagyobb” nyelvek közé a kínai (1,1 milliárd ember beszéli), az angol (470 millió), a hindi (418 millió) és a spanyol (372 millió) tartozik.

A francia nyelv – amelyet 124 millióan beszélnek – az elterjedtségi lista tizedik helyén áll, ezt rögtön a német követi (121 millió).

A legerjedtebb nyelv azonban valószínűleg az angol, mert ha összeadják mindazon országok lakóinak a számát, ahol az angol a hivatalos nyelv, akkor kiderül, hogy 1,7 milliárd ember beszéli ezt a nyelvet. A világ „legkisebb” nyelve viszont a bikya, amelyet már csupán egyetlen 87 éves asszony ismer Kamerun és Nigéria határán. A következő a rangsorban a bishuo, amelyet ugyanazon a vidéken egy apa és fia beszél.

Európa legkisebb nyelve a finn nyelvvel rokon lív, amelyet Lettországból már alig *tucatnyian* használnak. Végül Európa legkisebb nemzeti nyelve az izlandi, 200 ezer ember beszéli.

A lívek egy aprócska finnugor népcsoport, a Kolka-félszigeten, Lettország északnyugati csücskében élnek. Ők a terület büszke őslakói, ám nagyrészt beolvadtak a lett többségbe. Számuk ma már a háromszázat sem éri el, nyelvüket pedig alig tucatnyian beszélik. A frissen fogott, füstölt, sózott hal jellegzetes lív vacsora

Mennyi az egy tucat?

A tucat tizenkettőt jelent. Feltehetően a latin közvetítéssel a latin *duodecim* szóból származik, bár ősből eredetét is kereshetjük indiai, szanszkrit, pahlavi nyelvekben. A tucat alapszám, erre épül a tizenkettes számrendszer is.

Egy tucatnyi fánkot meg tudnál enni?

Ezt tudod-e?

Veszélytelen állat a medúza?

A harang vagy gomba alakú, kocsonyás testű állat szinte minden tengerben honos. Testének 97 százaléka víz, ez segíti elő mozgását. A medúzák testét az élelemszerzésre és védekezésre egyaránt használatos csipős, mérgező anyagot termelő csaláncsejt borítja. Ezek érintésre kipattannak, és ezzel egyidejűleg vágódnak ki és ejtenek apró sérüléseket azok a szigonyban végződő fonálkák, amelyek méregtartalmukat az áldozatba fecskendezik. A kellemetlen találkozás után a bőr rögtön megduzzad, kivörösödik, a mérgező anyagától függően jó darabig ég, viszket. A medúzák tehát korántsem veszélytelen állatok.

Miért hullanak ki a tejfogak?

Az első fogak csecsemőkori korban nőnek ki, amikor a baba még szopik. Ezért nevezik őket tejfogoknak. A tejfogak aprók, fehérek, és nem tudnak tovább nőni. Miközben a gyerekek nővekszenek, vele nő a feje, álla, szája. A tejfogak azonban kicsik maradnak, és messzebb kerülnek egymástól. Hatéves korban elkezdnek sorban kilazulni és kihullani, hogy helyet adjanak a nagyobb fogoknak.

Mi a mágnesesség?

A mágnesesség egyes anyagoknak az a tulajdonsága, hogy vas- és acéltárgyakat magukhoz vonzanak. Mesterségesen a mágneset vasból vagy acélból állítják elő. A mágneses hatás a legerősebb a mágnes sarkain, a mágnes középső keresztmetszete pedig semleges. A középen eltört mágnes mindkét darabja ismét kétsarkú mágnes lesz. A középpontjában szabadon alátámasztott mágnes úgy helyezkedik el, hogy az egyik sarka észak,

a másik dél felé mutat. Az egyenemű sarkok taszítják, a különeműek vonzzák egymást. A mágnes idővel gyengül. Ezt a gyengülést elkerülhetjük, ha a mágnes sarkait vasdarabbal kötjük össze.

Mi volt előbb: A tudomány vagy a technika?

A tudomány csak az írás feltalálását követő időben alakulhatott ki, mert írás nélkül pontos, lerögzített tapasztalatok nem gyűlhetnek össze, és így nem kerülhetett sor ezek általánosítására sem. Termelés azonban már addig is volt, sőt olyan találmányok is születtek, mint a kerék, a csónak. Tehát technika előbb volt, mint tudomány. Persze a tudomány kialakulása visszaható, mégpedig rendkívül termékenyítő módon a technika fejlődésére. A technika fejlődése egyre gyorsabb lett, és hatóereje is szédületesen megnőtt a tudomány befolyása alatt.

Az asztalitenisz szentmihályi kiválósága

A szentmihályi iskola diákjai az asztalitenisz terén szép eredményeket érnek el. A minap beszélgettem **Kószó Beátával**, a 8/3 osztály kiválóságával.

– Mikor alakult meg az asztalitenisz klub az iskolában? – kérdeztem Betitől.

– Az asztalitenisz klub neve Tornádó, és négy évvel ezelőtt alakult meg. Rövid idő alatt tömegesen jelentkeztek az érdekeltek – mondta.

– Te hány éve üzöd a kedvenc sportágadat?

– Immár nyolc éve, első osztályos korom óta.

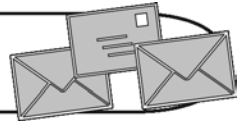
– Légy szíves, mondd el, hogy az eddigiek során milyen eredményeke értél el és értek el a klub tagjail?

Talán jobb kérdést nem is tehettem volna fel neki, mert ragyogó szemmel, lelkesedve folytatta:

– Minden évben először részt veszünk az iskolák bajnokságán, Nagybecskerekén. Eddig még minden évben eljutottunk a községi, a körzeti és az országos szintű versenyre is. Az utóbbi két évben a községi és a körzeti bajnokságon elsőkké lettünk egyéni és csapatversenyben is. Tavaly az országos bajnokságon, Trstenikben negyedik helyezést értünk el a csapatversenyben.

– Tehát ebben az évben is részt vesztek az országos versenyen is?

MIZUJS?

– Igen, feltétlenül. Az iskolabajnokság októberben zajlott le, szintén Nagybecskerekén, és a mi csapatunk jutott tovább az országos versenyre, amelynek házigazdája ismét Trstenik lesz, és arra november 18-án kerül sor.

– Bemutatnád dióhéjban az eddigi eredményeidet?

– Az idén november 14-én, 15-én és 16-án fogok harmadízben részt venni a Kárpát-medencei Összmagyar Diákbajnokságon Pécssett. Tavaly egyéniben 3. helyezést értem el, amikor egy szlovákiai lánnyal játszottam. Az elkövetkező bajnokságon még jobb eredményt szeretnék elérni.

– A Tornádó eredményei közül melyeket emelnéd ki?

– A 2013/14-es versenyen még három osztálytársammal, Szabó Andrával, Lackó Eugéniával és Horváth Valentinával a Vajdasági Liga keleti részlegében, a bajnokságok befejezésén aranyérmesek és csoportelsők lettünk. A serleget a klubunk elnöke és egyben az edzőnk, Gombár Róbert tanár úr a Vajdasági Asztalitenisz Szövetség évi gyűlésén büszkén vehette át a nevünkben. Akik már középiskolások, de továbbra is a klubunk asztaliteniszezői, Gyólai Brigitta a Kárpát-medencei Összmagyar Diákbajnokságon 1. helyezést ért el, Szabó Andrea pedig 2. lett. Az idei bajnokságra iskolánkból és a klub tagjai közül kilencen megyünk: Lackó Eugénia, Horváth Valentina, Szabó Andrea, Tóth Ottó, Gyólai Brigitta, Flaman Antónia, Gulyás Szabina, Pakai Szidónia és jómagam, Kószó Beata.

– Hetente hányszor van edzés?

– Ötször, sőt, úgy mondhatnám, hogy a tanulás mellett minden percünket az edzésnek szenteljük. A kimagasló eredmények mellett ez a sportág testileg is, de főképpen szellemileg rendkívül fejleszti a gyerekeket, mert az állandó összpontosítás mellett nagyon kell figyelni arra, hogy az „ellenfél” részéről mely irányból fog röpülni felém a labda. Ennek a sportágnak a taktika, az ügyesség és az erős összpontosítás a lényege – összegezte mondanivalóját Beti.

Nem maradt más hátra, mint gratulálni neki, és megígérni, hogy mindannyian szurkolunk a csapatnak.

Szabó Anita, 8. osztály, Sonja Marinković iskola, Szentmihály

Képzőművészeti pályázat

A Bolyai Tehetséggondozó Gimnázium és a zentai Városi Könyvtár képzőművészeti pályázatot hirdetett általános iskolák felső osztályosai számára Fák címmel.

A pályázaton részt vehet minden 5–8. osztályos tanuló. Az alkotások szabadon választott technikával készülhetnek, legfeljebb A/3 méretben (5-ös rajzblok). Az alkotások hátoldalán olvashatóan fel kell tüntetni a következőket:

– a tanuló neve, osztály, iskola neve és pontos címe, telefonszám, e-mail cím

– a pedagógus neve és elérhetősége, telefonszám, e-mail cím.

Az alkotások beküldési határideje 2014. december 5-e. A következő címre kell postázni: Bolyai Tehetséggondozó Gimnázium, 24400 Zenta, Posta u. 18. Érdeklődni: telefon: 024/816-700, e-mail: vjanos@bolyai-zenta.edu.rs, bolyai@bolyai-zenta.edu.rs

A beérkezett munkákat szaktanárok bírálják el. Az eredményhirdetésre december folyamán kerül sor, amiről értesítik a pályázókat. A legjobb pályaművekből válogatott kiállítás 2015 tavaszán kerül megrendezésre. A díjak sem maradnak el, többek között a téli alkotótáborban való ingyenes részvételre is lehetőség adódik a 2014/2015-ös iskolaévben, ahol a diákok közelebb kerülhetnek a Bolyai gimnázium működésének megismeréséhez. A legsikeresebb 8. osztályos diákok ingyenes előkészítő tanfolyamon vehetnek részt, szaktanárok készítik fel őket a képzőművészeti tagozat felvételi vizsgájára 2015 tavaszán.

Magyar táj magyar ecsettel

Péterréve szegény, de szép falu. Tavasszal a falu mindig megújul, a fák zöldbe borulnak. A földeken sok ember dolgozik. Ilyenkor kezdenek vetni, szántani, kapálni. A családommal jobban szeretek itt élni, mint a nagyvárosban. Szeretem a falumat, mert a mamáéék, a barátaim, az osztálytársaim, az unokatestvérem is itt laknak. Nyáron a legjobb a falumban, mert elmegyünk úszni, veszünk fagyaltot a cukrászdában, s a piacon dinnyét

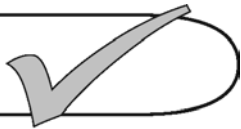
is vehetünk. Ősszel a legszebb a falu, mert ilyenkor a levelek sárgák, pirosak és narancssárgák lesznek a fákon, színesbe borul a táj. Télen pedig lehull a hó, a fák csupaszok lesznek, ilyenkor mehetünk szánkózni, s ilyenkor bizony meg is lehet fázni.

Szeretem a falumat, mert ennél szebb és jobb hely nincs, s nem is mennék el más helyre soha.

Tóth Larisza, 7. osztály, Samu Mihály iskola, Péterréve

Péterréve ősszel

Milyen vagy a társas kapcsolataidban?

Ha válaszolsz a kérdésekre, megtudhatod, hogyan kezelhetnéd jobban társas kapcsolataidat.

1. Melyik a kedvenc szereplőd a Harry Potterből?

- a) Harry Potter.
- b) Ron Weasley.
- c) Hermione Granger.

2. Moziba készültök a barátnóddal/pároddal. Hogyan választjátok ki a filmet?

- a) Ha megtetszik egy film hirdetése, felhívom, hogy megvan az esti programunk.
- b) Általában ő választja ki, mi a legérdekesebb film a kínálatból.
- c) Megbeszéljük, hogy mi az, ami mindkettőnket érdekel.

3. Mit gondolsz a házimunkáról?

- a) Ebben én vagyok a legjobb. A család segíthet, de ellenőrzöm a munkájukat.
- b) Nálunk demokrácia van, mindenki annyit segít, amennyit tud.
- c) A házimunkából mindenki kiveszi a részét.

4. Végeztél a bevásárlással, a bolt kijáratánál megállít a biztonsági őr, és a táskád tartalmára kíváncsi. Mit teszel?

- a) Szó sem lehet arról, hogy kipakoljak. Ha lopással gyanúsít, hívjon rendőrt.
- b) Semmi gond, ő csak a munkáját végzi, kipakolok a táskámból.
- c) Ha udvarias, megmutatom a táskám tartalmát, de ha kötözködik, megkérem, hívja a főnökét.

Értékelés

Ha legtöbb az a válasz: Az igazi vezéregyéniség

Te vagy a társaság központja, mindig tudod, mit kell tenned vagy mondanod ahhoz, hogy az történjen, amit szeretnél. Barátaid adnak a véleményedre, gyakran kérnek tanácsot tőled. Társas kapcsolataidban általában te szabod meg a határokat. Ügyelj azonban arra, nehogy átéss a ló túloldalára! Azoknak, akik nem ismerik az érzékeny oldalad, könnyen tűnhet úgy, hogy akaratos vagy követelőző vagy.
TIPP: Néha dőlj hátra, és hagyd, hogy mások irányítsanak egy kicsit helyetted! Meglátod, így kevesebb lesz a stressz.

Ha legtöbb a b válasz: A társasági lény

Fontosnak tartod, hogy sosem légy egyedül. Akkor érzed jól magad, ha mindig van melletted valaki, akivel megbeszélheted a dolgokat. A döntéshozatalban kikéred a családod, ismerőseid véleményét, és bizony a legtöbb esetben az sem zavar, ha nem az történik, amit igazán szeretnél. A lényeg, hogy mindenkivel jó viszonyt ápolhass. Ez a látszólagos önbizalomhiány valójában arról árulkodik, hogy mindenkinek meg szeretnél felelni. Mindenki bízol, olykor válogatás nélkül is, pedig jobban tennéd, ha meggondolnád, kivel barátkozol.
TIPP: Örök másodikból lépj elő elsővé! Néhány döntésben a saját érdekeidet bátran helyezd másokéi elé! Hidd el, ettől még nem fognak kevésbé szeretni.

Ha legtöbb a c válasz: A csapatmunkás

Nem szeretted előtérbe tolni saját magad. Kellemes, vonzó személyiség vagy, aki könnyen épít kapcsolatot akár idegenekkel is. Ha összeveszne két barátnőd, biztosan te lennél az, aki kibékíti őket. Jó érzéked van az emberekhez, ezért barátaidat is jól válogatod meg. A suliban gyakran tőled jönnek a jó ötletek. Ha szeretnél valamit, azt mindig finom eszközökkel éred el, úgy, hogy a másik fél ne érezzen tolatodónak vagy akaratosnak. Szeretted felmérni a lehetőségeket, és szívesen segítesz másoknak is meghozni a legjobb döntéseket.
TIPP: Kapcsolataidat ügyesen, diplomatikusan intézed, de vigyázz, nehogy valaki félreértson, és kétszínűnek lásson. Ha kell, nyíltan is vállalj fel konfliktusokat!

Horoszkóp

Kos

Bármilyen hízelgő is legyen hozzád valaki, nem árt, ha résen vagy a héten. Előfordulhat, hogy valaki rejtett szándékokkal közeledik feléd. Ne hagyd magad becsapni!

Bika

Jobban bánsz az emberekkel, mint általában. Szoros kötelékekre tehetsz szert, amelyek nagyon is hasznodra válnak a (közel)jövőben. Vigyázz a kapcsolataidra!

Ikrek

Szinte teljesen lényegtelen, mi a dolgod éppen, minden feladatot 120%-osan végzel el. Ne rejtsd véka alá tehetséged: valakinél igencsak sikert érhetsz el most.

Rák

Néha nemet kell mondanod, akkor is, ha szembe kell menned a többség véleményével. Búzlík az ajánlat, amit kapsz, hallgass a legbensőbb megérzéseidre!

Oroszlán

Bárkit leveszel a lábáról, legyen az egy tanár vagy a legfőbb ellenséged. Nem elég, hogy könnyen kiszabadulsz a nehéz helyzetekből, de extra pontokat is gyűjtesz közben.

Szűz

Ideje felhagynod a halogatással és nekikezdeni annak, amit már hetek óta fel akarsz göngyölni. Magától nem fog megoldódni, egyesek pedig eredményre várnak.

Mérleg

Jól tudod, milyen változtatásokra van szükség, de igazi kihívás lesz erről meggyőznöd a társaid és főleg tanáraid. Add elő elképzeléseid tisztán és érthetően!

Skorpió

Ne csak kritizálj másokat, próbálj meg segíteni nekik! A konstruktív kritika ezerszer értékesebb, mintha állandóan csak kioktatod az embereket.

Nyilas

Hangulatváltozásaid fogják alakítani az életed a héten. Ha energikus vagy, vedd körül magad ismerősökkel, de ha inkább punnyadnál, tölts minőségi időt egyedül!

Bak

Gyakorlatias oldalad kerül előtérbe, ahogy sorra veszed végig a hét teendőit. Kezdd a legfontosabb kötelességeiddel, a többit hanyagolhatod egy rövid ideig...

Vízöntő

Egyszerűen ki nem állhatod, ha valamilyen formában korlátoznak, pedig ilyen helyzetben találod magad a héten. Nem sok mindent tehetsz, csak tűrj és várj!

Halak

Egyszerűen megőrjíti az egyedüllét, úgyhogy tegyél ellene! Keress fel egy-két ismerőst, vagy szerezz újakat az interneten vagy valamilyen eseményen!

„Kedves Bizi! Kérlek segíts!

Hatodik osztályos lány vagyok. Szerelmes lettem egy fiúba, aki mellesleg az osztálytársam. Fiatalabb nálam egy évvel. Hogy megtudjuk, ő szeret-e engem, a legjobb barátnőm egy hétig követte, és figyelte, hogyan reagál a megjelenésemre. Azt állapította meg, hogy folyton néz engem, de én nem hiszek neki. Nem tudom, hogyan tegyem meg az első lépést, hogyan mondjam meg neki, hogy szeretem. Félek, hogy balul sül el. Úgy érzem, csúnya vagyok, és nem vagyok méltó hozzá, mert az ő szülei nagyon gazdagok. Attól tartok, hogy le fog nézni. Mit tegyek?
L.L.O”

Válasz:

Kedves L.L.O!

Első lépésnek, jó lenne, ha egy kicsit dolgoznál az önbizalmodon úgy, hogy abbahagyod a saját becsmérlésedet. Kezdetnek jó lenne, ha nem mondogatnád magadnak, hogy „Csúnya vagyok!”, „Nem vagyok méltó hozzá”. Második lépésnek pedig, készítsd el azoknak a tulajdonságaidnak a listáit, ami jó benned, amit szeretsz önmagadban. Biztos lesz rajta egy-két dolog. A negatív listáról pedig ne is gondolkodj. Sokszor a környezetünk olyanok tart bennünket, amilyenek mi saját magunkat látjuk, ezért ne becsmérelj magadat! Légy büszke arra, hogy egyedí, kivételes lény vagy, hisz nincs még egy ugyanilyen valaki, mint te. Ha ezt megteszed, jöhet a következő lépés. Hogyan tedd meg az első lépést? Amikor a suliban találkozotok, az egyszerű „Szia!” és egy mosoly már meg is oldotta a problémádat, de kihasználhatod a Facebook lehetőségeit is, küldhetsz neki üzenetet, vagy csak üdvözöld a falon. Mivel osztálytársak vagytok, nagyon sok alkalmatok van együtt lenni, közös dolgokban részt venni, barátkozni. Ha te is tetszel neki, biztosan, előbb vagy utóbb jelzi is. Legyél azonban türelmes vele és önmagaddal is. Járj nyitott szemmel, ne a barátnőd figyeljen helyetted!

„Kedves Bizalmas sorok!

Én egy hetedikos lány vagyok, és nem tudom, mi lelte a barátnőmet. Nagyon jóban voltunk óvodáskorunk óta. Mindenhova együtt mentünk, még hétvégeken a nagymamáinkhoz is. Amikor elkezdődött a sulis, megkérdezte tőlem, mit szólok, hogy hármasba barátkozzunk. Én ráálltam, de meg is bántam. Annak ellenére, hogy hármásban kellett volna barátkoznunk, ők ketten engem kihagynak mindemből. Ha csak tehetik, elkerülnek, sehova sem megyünk együtt. Nagyon sokszor teljesen egyedül vagyok. Már mondtam neki, hogy hiányzik a régi barátságunk, de ő semmit sem tesz, továbbra is a másik lánnyal barátkozik. Mit tegyek? Kérlek, segíts!
Pöttyös Panni”

Válasz:

Kedves Pöttyös Panni!

Nagyon is együttérzek veled, mert borzasztó megélni az elutasítást és a nagyon közeli barátság elvesztését, mert a másik ember szeretetét veszítjük el, a valakihez tartozás érzése miatt, egyfajta biztonságot nyújtott a barátságotok. Ez mindenféleképpen fáj. Ám azt is tudnod kell, hogy mindenki változik, még te is, megváltozik az érdeklődési körünk, a szükségleteink, az igényeink, és ami régen jó volt, ma már nem tartjuk annak. Mivel senkit sem kényszeríthetünk a barátkozásra, ha ő mással szeretne együtt lenni, nem tehetsz sokat. Bármennyire fájó, pontot kell tenned a barátságotokra. Még egy kicsit szomorkodj, sírd ki magad. Ha kell, mindent, amit a barátnődnek nem mondhattál el, a haragodat, a fájdalmadat, a csalódásodat írd meg egy levélben, és utána az udvarotok egy csendes zugában tedd el, vagy égesd el ezt a levelet. Persze, vigyázz a biztonságra! Töröld le a könnyeidet, vedd fel a legszebb mosolyodat, és nézz körül az osztályodban, az iskolában, a szomszédságban, mert biztosan akad

ott egy-két aranyos lány, aki szívesen barátkozna veled, és akit te magad is kedvelsz. Bővítsd az ismerőseid körét, építs ki új baráti kapcsolatokat. Néha a barátságban is több emberrel kell együtt lenni, hogy megtaláljuk azt, akivel jól megértjük egymást, hasonlóan, mint a szerelemben. Kapcsolódj be a helyi művelődési egyesület munkájába, vagy iratkozz be valamilyen sportra, rekreációra, nyelvtanulásra stb. Biztosan akad nem egy lány és fiú is, akinek a társaságában nagyon jól érzed magad.

„Kedves Bizi!

Tizenhárom éves vagyok, és az én gondom az anyukám. Nagyon szeretem őt, de úgy érzem, mintha valami nem lenne rendben vele. Az osztályunkban ő az idősebb anyukák közé tartozik. Ötven éves, de úgy viselkedik és öltözködik, mint én és a korosztályom. Azokban az üzletekben vásárol, ahova a tinédzserek járnak, és olyan cuccokat vesz magára, amit a fiatalok hordanak. Nem egyszer megtörtént, hogy elvette az enyéimet is. Kihívóan sminkeli magát, és most azt kérte, adjak neki kölcsön néhányat az én CD-im közül. Neki is van, méghozzá a legmodernebb hordozható CD-lejátszója.

Ha eljönnek a barátnőim, mindig beül közénk. Úgy viselkedik, mintha hozzá jöttek volna a lányok, mintha az ő barátnői lennének. Régebben ez imponált is, de már neveltségessé teszi magát. Én meg az utóbbi időben nagyon kellemetlenül érzem magam, ha bejön hozzánk, vagy ha valahova mennem kell vele. Sokkal jobban örülnék neki, ha normálisan, a korához illően viselkedne és öltözne. Szeretném, ha „normális” anyu lenne.

Mit tegyek, hogy mondjam meg neki, hogy álljon le?!

Tini M”

Válasz:

Kedves Tini M!

Sajnos, úgy tűnik, anyukád nem tud megbékélni a beállt változásokkal. A helyzeted nem irigylésre méltó, mert nincs könnyű dolga annak, akinek – mondhatom így – versenyeznie kell a saját édesanyjával. Az anyukád valószínűleg nagyon is érzi a köztetek lévő körkülönbséget, ami a többi anyukával szemben is fennáll. Tudnod kell, megtörténik, hogy egyesek nem tudnak szembesülni azzal, hogy lassan eljár az idő felettük, öregszenek. Ám az is valószínű, hogy más gondolatai is vannak (a saját barátnőivel, apukáddal, a munkahelyén stb.). Régebben te is büszke voltál rá, hogy az anyukád a BARÁTNŐD. Bizonyára te is észrevetted, hogy manapság 50 évesen is fiatalosan nézhetnek ki a nők, és ők szívesen hordanak modern, fiatalos ruhákat. A gond az, hogy neked van ezzel problémád, te már nem érzed magad jól az ilyen anyukával, tedd a szívedre a kezed, szégyelled magad miatt. Ha vigasztal, sokan vannak, akik az ellenkezője miatt rejtenék el az anyujukat a világ elől.

Hogy mit tegyél? Először is próbáld meg vele beszélgetni arról, hogyan érzed magad. Valamilyen szabályokat kellene közösen megállapítanotok, pl. csak üdvözlö a lányokat, nem ül be közétek, hogy nyugodtan tudjatok beszélgetni, mert nektek is megvannak a magatok titkai. Próbáld elmondani neki, hogy te mit tartasz szépnek rajta, és mint egy családi stylist, adj neki öltözködési tanácsokat. Szerintem ez a megközelítés kevésbé bántó. Ám ha ez sem hoz eredményt, nem marad más hátra, nyílt lapokkal kell játszani. Akkor megmondhatod neki, hogy te jobban örülnél annak, ha a korának megfelelőbb anyuka lenne, és hiszed, hogy neki is könnyebb lenne, és boldogabbnak érezné magát, ha az lehetne, aki valójában. Ha nehezedre esik a beszélgetés, megírhatsz neki az egészet levélben is. Persze ne várd el, hogy egyik napról a másikra megváltozik a helyzet, hisz az anyunak át kell gondolnia, fel kell dolgoznia azt, amit mondtál neki, ami persze nem fog zökkenőmentesen menni. Nekem meg nem marad más hátra, mint szorítani, hogy sikerüljön jobb belátásra bírni az anyukádat.

Mit mesél a hajad az egészségedről?

Az ápolatlan haj rossz egészséget is jelelhet? Tényleg mondani akar a hajunk valamit az egészségünkről? Számos körülmény és gyógyszer hat ugyanúgy a hajadra is, mint az egészségedre. Bár tény, lehet, csak a hajadra kell jobban odafigyelned, belül pedig minden rendben van. Most kiderül, mi az, ami tény, és mi az, ami csak mítosz.

Mítosz: A korpát mástól is elkaphatod

Az apró, fehér pontoknak valójában a kellemetlenségen kívül semmiféle komoly egészségügyi kockázata nincs. A korpa nem fertőző. Akkor hogyan kaphatod el? Az orvosok megosztották az eredetével kapcsolatban, de az egyik feltevés szerint a gomba túlnövése okozhatja. Kiváltó oka lehet azonban a túl száraz vagy zsíros bőr, a túl gyakori vagy a túl ritka hajmosás is. Azonban eltekintve a kellemetlen látszattól, a korpa teljes mértékben veszélytelen.

Tény: A korpa kezelhető

Annak érdekében, hogy csökkentsd a fejbőrödön megjelenő korpát, használd korpásodás elleni sampont! Miután jól belemaszsziroztad a fejbőrödbe, hagyd a sampont körülbelül 5 percig a fejedben, majd alaposan öblítsd le! Több márkát is próbálj ki, hogy megtaláld a számodra megfelelőt!

Mítosz: A mindennapi hajmosás bőrgyulladást okozhat

Ha a hajadban sárga, korpaszerű kis valamiket találsz, akkor nagy az esélye, hogy neked seborrheic ekcémád van. Ez egy gyulladásos bőrbetegség, amely olyan helyeken alakul ki, ahol nagy mennyiségben található olajmirigyek, mint például az arcon vagy a fejbőrön. Számtalan eredete lehet ennek a betegségnek is, azonban gyógyítása meg egyezik a korpáéval. Használj korpásodás elleni sampont! Ha nincs eredmény, fordulj orvosodhoz!

Tény: Napi száz hajszál elvesztése normális

Bár nincs pontos adat, de a szakértők többsége szerint, napi 100 vagy annál egy picit több hajszál elvesztése teljesen normális. Tehát az, hogy pár hajszál elveszítünk, még nem jelenti azt, hogy hamarosan kopaszok leszünk. 90%-a a 100 000 hajtűsződnél folyamatosan hajszálát növeszt. A maradék 10% pihenő fázisba van, és a haj 2-3 hónap alatt kiesik. Ezután pedig újra hajszálát növeszt, és a folyamat kezdődik előlről.

Tény: Ha hirtelen sok hajszálunk hullik ki, az kihatással lehet az egészséguinkre

Lehet, de nem mindig. A szervezetedet ért sok – például egy baleset, diéta

– kihatással lehet a hajadra is. Ilyenkor a hajhagymáid a pihenő fázisba kerülhetnek. Ez okozza a nagymértékű, hirtelen hajhullást. Természetesen ezek a hagymák regenerálódnak, és hamarosan újra haját növesztenek. Ha mégsem, mindenképpen menj orvoshoz!

Mítosz: Ha a fiú apja kopasz, ő is az lesz

A kopaszág csak nehezen örökletes, és sokkal inkább hat a lányokra és anyukád családjára, mint az apukáéra. Vess egy pillantást az anyai nagypapádra, ő mutat távlati képet arról, hogy mi lehetséges a jövőben. Természetesen, ha ő kopasz, akkor sem biztos, hogy te is az leszel, csak nagyobb rá a hajlamod.

Tény: A hajadnak ugyanúgy szüksége van védelemre, mint a bőrödnek

A napsugárzás könnyen törékennyé és szárazzá változtathatja a hajadat, amely így könnyen töredezetté válhat. Ha pedig a hajad vékony szálú, még fejbőrleégésre is van esélyed. Érdemes olyan samponokat és hajápoló termékeket használni, amelyek a napsugárzás ellen is védenek, ugyanis lehetetlen a hajadat folyamatosan eltakarni a Nap elől.

Mit kell tenned orrvérzés esetén?

Tudtad, hogy tíz emberből kilenc nem tudja, mit kell tennie orrvérzés esetén? Te tudnád, mit kell tenned? Az orrvérzés hátterében leggyakrabban az orrnyálkahártya kiszáradása, magas vérnyomás vagy orrpolip áll. Természetesen traumás sérülések is okozhatnak orrvérzést, ilyen lehet az orrcsonttörés, illetve a koponyasérülés. Utóbbi esetben a sérült súlyos, életveszélyes állapotúnak tekintendő. Műtéti beavatkozások (pl. orrmandula-eltávolítás) után szintén előfordulhat orrüregi vérzés, amely akár súlyos vérvesztéssel is járhat.

Mit tegyél?

Az első és legfontosabb teendő, hogy ujjaidal nyomd össze orrcimpáidat, így az orrlyuk eltömődik, a vér nem tud kifelé távozni. Ha más vérző orrához érsz, használj gumikesztyűt, mert vérről sok fertőző betegség terjed. A fejedet, illetve az orrvérző beteg fejét hajtsd enyhén előre, így elkerülhető, hogy a vér a légutakba

kerüljön, és ott esetleg súlyosbítsa a helyzetet. Szorítsd – de ne erősen – az orrcimpákat legalább öt percig. Ha ezután sem állt el a vérzés, újabb öt percig próbálkozz, ha ezután is ugyanúgy vérzik, hívj mentőt, vagy ha van a közelben orvosi rendelő, keresd fel azt! Ha a vérzés elállt, legalább egy órán keresztül ne fújj orrot, azt követően is csak gyengéden.

Amit ne csinálj!

Ne hajtsd hátra a fejed, ne dugj semmit – pl. papírsebkendőt – az orrlyukadba! Hatástalan a hideg vizes borogatás és az orrcsont megfogása is.

Hogyan szárítsd meg gyorsan a körömlakkot?

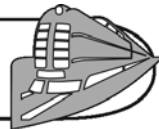
Íme egy kis segítség, ha nincs időd négy-öt percig várni, hogy a körömlakk megszáradjon.

Az internetező csajok körében nem egy körömlakkszárító módszer terjedt el, a hajszárítózástól kezdve az étolajspray-zésig, most egy kipróbált, pofonegyszerű taktikát mutatunk be.

Nincs másra szükséged, csak a szokásos manikűrkefékre és egy tál jéghideg (ha lehet, jeges) vízre. Miután kifestetted a körmeidet, a biztonság kedvéért egy percig hagyd száradni (ez el is hagyható), majd mártsd bele az ujjaidat a hideg vízbe!

Bár lehet, hogy ez kicsit kellemetlen része a procedúrának, legalább két percig érdemes benne tartani őket (persze szünetelhetsz is, ha úgy kellemebb). Voilá! Kész is!

Figyelem! Ez a módszer csak jelentősen felgyorsítja a folyamatot, a teljes száradáshoz azonban így is időre van szükség, a vizes mókát követően azért még egy darabig ügyelj arra, hogy ne karistolj össze semmivel a körmeidet!

Fiatalok, noha pár száz évesek

Vajdasági kastélyok és kastélyromok

Aki rendszeresen olvassa lapunkat, az ezen a helyen, az utazásról szóló rovatban olvashatott a két legrégebbi, kultúránkhoz kötődő vajdasági épületmaradványról: az *aracsi pusztatemplomról* és a *bácsi várról*. Jóval „fiatalabb” műemlékek is találhatóak vidékeinken, de „csak” annyira fiatalok, hogy koruk két-háromszáz évben mérhető.

Ha keresztül-kasul utaztok Bácskában, Bánátban, de még Szerémségben is, gyakran régi időket idéző csodaszép épületeket láthattok. Biztos vagyok benne, hogy az Újvidékre utazók figyelmét nem kerülte el a **Péterváradai vár**, vagy az a sor ódon épület, melyek mellett elhaladtatok, amíg a várba jutottatok. Magasba szökik az épületegyüttes, távolról is szép látványt nyújt, de belül is hangulatos. Nem véletlen, hogy az EXIT fesztivál közönsége megkedvelte, és évről évre sokan visszatérnek a színhelyre július elején. Az épület valamikor katonai célokat szolgált, most múzeumnak, szállodának, étteremnek, képtárnak, sőt a Művészeti Akadémia képzőművészeinek ad otthont.

Kétségtelenül Vajdaság egyik legromantikusabb építménye az Óbecse határában található egykori **Dunderski-kastély**, mely ma Fantast Szállodaként üzemel, többen azonban elsősorban lovairól, azaz a ménéséről ismerik. A legenda szerint a kastélyt a szerelem keltette életre. Tulajdonosa, Bogdan Dunderski elképzelése szerint épült, aki szerelmét szerette volna megigézni a mesés épülettel. Szerelme azonban csaknem elérhetetlen volt számára, mert férjzett asszony volt, még hozzá a kovácsának a felesége.

A jó állapotban fennmaradt több száz éves épületek közé sorolhatjuk az écskai (Nagybecskerek közelében) **Lázár-kastélyt**, melyet egy örmény származású úr, Lázár Lukács építtetett. 1783-ban 30 ezer hold földet vásárolt ezen a területen, és nehéz munkával termővé alakította át. 1815-ben a család már az úrilak építésébe fogott, mely öt évvel később elkészült, és hatalmas népünnepélyrel adták át rendeltetésének. Az ünnepélyes megnyitót a feljegyzések szerint három napig

A Péterváradai vár légi felvételről

tartott: a munkásoknak és a helybelieknek a falu utcáin terítették meg, vadászatot rendeztek a főleg budapesti és bécsi előkelőségeknek, feleségeiket megcsónakáztatták, és bált rendeztek. A mintegy 300 vendég között volt Esterházy gróf is. Az ünnepség során Liszt Ferenc, az akkor még gyermekzenesínek számító zongoraművész is fellépett.

Sajnos nagyon sok kastély elpusztult az idők során, de vannak használatban levők is. Ilyen a **temerini Szécsen-kastély**, mely most a helybeli középiskolának ad otthont, vagy a múzeumi célokat szolgáló egykori Bezerédi-kastély Dunacsében/Celarevón és az egykori **Dunderski-lak Kölpényben**, azaz Kulpinban.

Mind-mind közel van hozzánk. Ne menjetek el mellettük úgy, hogy nem néztetek alaposan körbe!

Nagy Magdolna

Az écskai Lázár-kastélyban kitűnő étterem működik, megszállni is lehet benne

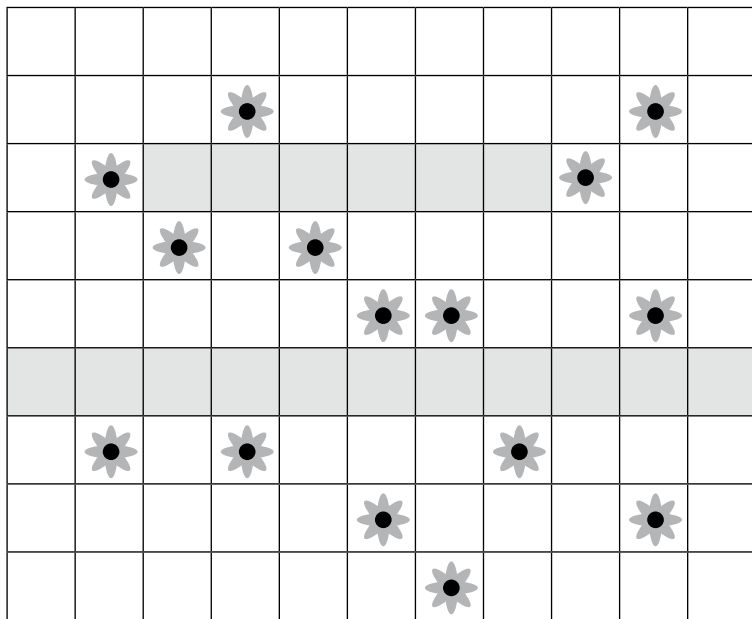
Egykor Alsóvárosnak nevezték azt az utcát, melyre Újvidék felől, a hídon keresztül érkezünk Péterváradra. Kár, hogy a forgalom az épületek tövében zajlik, és hogy tatarozásukra szinte egyáltalán nem fordít gondot a város

A szerelem keltette életre az Óbecse közelében levő Dunderski-kastélyt

A temerini Szécsen-kastélyban középiskola működik

Berakós rejtvény

- Szeretni kell az állatokat, mert ők is Isten teremtményei - magyarázza a tisztelendő bácsi a gyerekeknek.

- Neked melyik a kedvenc állatod Tibike?

- ...

A válasz a rejtvényben lesz, ha berakod a szavakat, betűhalmazokat.

Kétbetűsek: AS, CI, IM, IO, KO, LC, OB, OV, TC, ZE, YO.

Hárombetűsek: AVE, KOR, LEN, ONK, SÍR, SOS, SZO.

Négybetűsek: ESET, GYEP, TOMO.

Ötbetűsek: ALSÓS, LOTTÓ, NÍVEA, NYOLC, VITTE.

Hatbetűsek: ALANYI, ÓBECSE, PONTOS, TORKOS.

Kilencbetűsek: BARANGOLÓ, NEMSZERET.

Tizenegy betűs: BOLDOGTALAN.

Betűrejtvények

1

E É

 2

Ó	F	A
H	F	GY

 3

Ú	Á
F	F

 4

U
T

Skandináv rejtvény (35.)

Rejtvényünkben a Nyugat szerkesztőjének nevét és két művének címét rejtettük el.

	SPANYOLFAL	ESZEMCSERE	SÜTEMÉNY- FAJTA	FÜVÖS HANGSZER	GÓZÓL	NYUGAT	
	BELGIUM	ÜNNEPÉLYES RUHA	KATONAI KÜRTJEL	EJFÉL ELŐTT	HIDROGÉN	TALÁL	
MEGLELI	BÁRKI	NŐI NEV FORDÍTVA ÁRVÍZ	NÓI NEV FORDÍTVA ÁRVÍZ	-RA, ...	BA...	TIBET ELEJEJE IGEN ANGOLUL	CSUPASSZÁ TESZ VÁLAMIT
GAUSS		6	AUSZTRIA	SZEDI A LÁBÁT	SULNI	FÉL ERDŐ ARANY BETŰI	
CSAPADÉK	JUHSZÁLLÁS	GRAMM	SUGÁR	ZEKE EGYNEMŰI	A DINNYÉN VÁGJUK		
A MOLY SZOKTA RÁGNI ÁTFOG	KUTYA- FAJTA PARAN- CSOLÓJA	NUMERO	ZÉRÓ	OROSZ FOLYÓ	50	505	
LY	51	Sereg	INDULATSZÓ	RÁDIUS	ÉSZAK	JÓSZIVÓ TESZI FÉL ÖT	EZ
	FRANCIA- ORSZÁG	NORD	KÉN	JÓSZIVÓ TESZI FÉL ÖT	NY		

A 33. skandináv rejtvény megfejtése: KAPUCNI, MICISAPKA, MATRÓZSAPKA, ZSOKÉSAKKA

Anagramma

Az ábra melletti szavakból képezz új értelmes szavakat úgy, hogy a kiemelt oszlopban a Magyar Nemzeti Múzeum alapítójának neve alakuljon ki.

NY				

- EGRES
- GÁZOL
- TÉLEN
- KACSO
- HÁROM
- MÉTER
- KANYAR
- RÉGIT

Szóbetoldó

		K				R		
	K	I				D	Ó	
R	Á	T				D	Ó	S
	E	L				D	Ó	
		CS					T	

Keress olyan szót, egyetlen egyet, amely minden sorral értelmes szót alkot.

Szókihúzó

A	Ű	F	G	E	SZ	L
N	S	R	Z	Á	I	V
É	A	Z	Ó	L	S	I
B	Z	I	I	Z	A	O
R	O	O	L	LY	S	L
E	M	R	Á	Á	S	A
V	Z	ZS	É	P	D	☀

- DÁLIA
- RÓZSA
- VIOLA
- ZSÁLYA
- LILIOM
- SZEGFŰ
- VERBÉNA

Az ábrában hét virágnevet találsz, húzd ki őket, majd olvasd össze a kimaradt betűket, megkapod a nyolcadik virág nevét.

TARKA OLDAL

Kicsi sarok

Játék a szavakkal

T		

Ú		

- AGY, AMI,
- ÉGŐ, FÁJ,
- HÍD, KÉS,
- KIN, LEÓ,
- ÖLŐ, RÁG,
- TÖR, ÚTI.

	G	

		I

A fenti szavakat csak vízszintesen írhatod be a négyzetekbe. Csak arra vigyázz, hogy függőlegesen is értelmes szavakat kapj.

Párosító rejtvény

1. BÉKAPORONTY..... a) BOCS
2. HÍM BIRKA b) KANDÚR
3. HÍM KECSKE..... c) BIKA
4. HÍM MARHA..... d) KOS
5. MEDVE KICSINYE e) MALAC
6. SERTÉS KICSINYE f) EBIHAL
7. HÍM MACSKA..... g) BAK

Egyperces skandi

LÁBÁPOLÁS	VAS JELE	BÉRLŐ	KIFEJEZETLEN
VADÁLLAT	TILTÓSZÓ	VIZA BETŰI	
ELLENBEN		..., AMI	
2		ONE ...	
	HINT		
	ANCSA		
KATUS			EZ
HOMOK-DOMB			VAGY
		INDÍTÉK	ANGOLUL
		SEMMI	
TUDÓSÍTÁS			

Muzsikálás a harcsának

Ma már nemcsak eluralkodottnak, hanem bizonyítottnak tekinthető, hogy a kuttyogatás mint halfogási módszer hungarikum. Tehát őseink hozták magukkal ezekre a tájakra. Most azonban nem az ősi harcsafogási módszer történelmi vonatkozásaival foglalkozunk, hanem maradtunk a téma napsütötte oldalán. Tehát a horgászásnál.

Meredek témába vágunk, hiszen a szóban forgó halfogási módszerrel, halcsalogatásának mibenlétével kapcsolatban rengeteg elmélet alakult ki. És mindegyik helyénvalóságát az kérdőjelezi meg, hogy további néhány is van, és mindegyiket igazán hevesen védik azok, akik szélnek eresztették. Mivel az elméletek ellentmondásosak, igencsak valószínű, hogy egyikük sem pontos.

Ákik gyakran látogatják a vízpartot, nyilván már láttak olyan horgászokat, akik csónakban ülve lassan csorognak az árral, közben valami furcsa léccel püfölik a vizet, és ezáltal átütő hangot keltenek. Ez a hang – vélik – csalogatja a harcsát. A dolog azonban közel sem ilyen egyszerű.

A harcsa ugyanis nem a hang forrására megy rá, hanem arra a felcsalizott horogra, amely méterekkel a hang alatt csüng. Ha maga a hang volna csábító a harcsa számára – bármilyen okból is –, akkor a nagybajuszú nem a felcsalizott horogra, hanem a hangot keltő lécre támadna. Márpedig nem így van.

Most eltekintünk azoknak ez elméleteknek a felsorolásától, amelyek azt magyarázzák, miért vonzza ez a hang a harcsát. Egyrészt azért, mert sok az ilyen elmélet. Másrészt pedig: nem bizonyított, hogy a hangnak vonzereje volna a harcsára.

A tudomány és a technika sokat fejlődött azóta, hogy a kuttyogató ezekre a tájakra érkezett. Ennek ellenére a kuttyogató mint horgászati segédeszköz fennmaradt. A tudomány és a technika fejlődése tehát nem változtatta meg lényegesen ennek a szerszámnak sem alakját, sem alkalmazását. A fejlődés azonban magával vonta a horgászok képzettségét. Nem lett mindegyikből mérnök, tudós, de ismeretanyaguk valamennyiüknek gazdagodott.

A horgásztársadalom – mondjuk így – általános műszaki műveltségének növekedése egyéb ismeretek elsajátításával is járt. Tehát most már többségük tisztában van azzal, mi a hang. Nagyvonalakban azt is tudja, hogyan keletkezik, miként terjed... És azt is tudja, hogy a víz felett hallatszható kuttyogatóhang a víz alatt más jellegű.

Ha közelebb akarunk kerülni annak magyarázatához, milyen elven fejt ki hatást a harcsára a kuttyogató, akkor a hadászat ismereteit kell segítségül hívnunk. Második világháborús

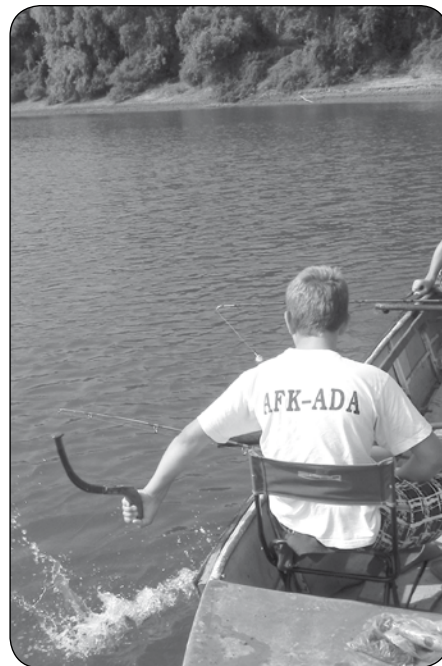
műszaki vívmány az aktív szonár, melynek segítségével a hadihajók felderítették a rájuk leselkedő tengeralattjárókat. Tehát „meglátták” a máskülönben láthatatlant.

Valójában egy műszerről volt szó, amely erős hanghullámokat bocsátott ki, amelyek visszaverődtek a tengeralattjáró törzséről; a visszaverődő hangok alapján pedig a műszer megállapította, hol tartózkodik a víz alatti jármű. Fontos tudni, hogy a visszaverődő hanghullámokat nemcsak az a hajó fogta, amely kibocsátotta őket, hanem a közelben levő bármelyik másik is, ha megfelelő műszerrel rendelkezett. Tehát...

Képzeljük el, hogy a csónakban ülünk a Tiszán, a víz lassan sodor bennünket, három-négy-öt méterrel a csónak alatt van a felcsalizott horgunk, fölötte pedig kuttyogatóléccel csépeljük a vizet, folyamatosan „plukk-plukk” hangokat gerjesztve. Ezek az emberi fül számára átütő, erős hangok a vízben is minden irányban terjednek, és útba ejtik a csalit is. Szétverődve rajta a csali alatt – nevezzük egyelőre így – csendkúp keletkezik. Olyan térről van szó, amelyben a hangok jellege erősen megváltozik, ami arról árulkodik, hogy a kúp csúcában van valami, ami megszurta őket.

A harcsa a mélyben, fénysegény környezetben él, mivel szeme kimondottan aprócska, rosszul lát. Ilyen körülmények között más érzékszervekre kell hagyatkoznia. A harcsa a rezgések, a víz alatti hangok kiértékelésére rendezkedett be. Rendelkezik egy úgynevezett Weber-féle szervvel – más halaknál is megtalálható, de a harcsáé rendkívül fejlett –, amely a beérkező hangokat felerősíti. Tehát a harcsa különbséget tud tenni a simán beérkező kuttyogatóhangok, valamint a csalin szétverődőek között. A folyamatosan befutó hangok alapján pedig be tudja tájolni a csalit. Ezzel magyarázható, hogy tízméteres mélységből emelkedve megtalálja a vízoszlop közepében lebegő giliszacsokrot, nadályt, lóbogarat, kagylótalpat... Szóval meglehetősen apró falatot.

Ezzel a magyarázattal tudományos szinten – akárcsak számos más horgásztémával sem – egyelőre nem foglalkoztak. Ugyanakkor nem szabad figyelmen kívül hagyni azoknak a kuttyogató horgászoknak a tapasztalatát, akik horgászás közben szonárt használnak. Ez a készülék valójában mind az emberi fül, mind a hal hangérzékelő szervei számára észlelhetetlen rezgéseket bocsát ki, és érzékeli a visszaverődéseket, majd feldolgozva őket apró képernyőre vetíti ki. Szóval a szonár segítségével a horgász „meglátja”, mi történik a vízben. Mélység, akadók, a vízfenék domborzata, beúszó halak... ilyesmit mutat ki. A kuttyogató alkalmával „látottak”, igen tanulságosak. A

Gyalus Ádám kuttyogatás közben...

... és zsákmányával

horgászok megállapították, hogy a vízfenékről felemelkedő harcsa nyílegyenesen tart a csali felé. Ha éhes, ha a csali felkeltette figyelmét, akkor rákap. Ám akkor is, ha nem éhes, vagy ha a csali gyanús, akkor is hibátlan pontossággal ráúszik, rövidebb-hosszabb ideg követi, majd kiúszik a szonár hatósugarából. Ha nem jól szól a kuttyogató, akkor előfordul, hogy a harcsa elúszik a csali mellett.

Tény azonban, hogy sohasem hatol fel egészen a felszínig, és nem támad a hangforrásra.

A hófehér kristály nemcsak arra jó, hogy az ételleidet megízeseítsd vele: a háztartásban is sok helyen bevetheted, és mivel igazán olcsó, még spórolhatsz is, ha a méregdrága tisztítószereket váltod le vele.

Súrolószer sóból

A finom szemcsés, szinte porszerű konyhasó súrolószernek is tökéletes. Csak adj hozzá néhány csepp vizet, keverd el, majd mártsd bele egy konyharuha sarkát, és dörzsöld le a zsiradékot a tűzhelyről, vagy a vízkövet a mosdókagylóról.

Ha nagyon makacs szennyeződésekkel van dolgod, víz helyett használj citromlevet, az ugyanis a zsírt és a vízkövet is oldja. A sókristályok a munka többi részét már elvégzik helyetted.

Házi illatosító

A só az illatokat is remekül tartósítja, átveszi, így házi illatosítót is készíthetsz a sóból. Keverd el morzsolt levendulával, mentával, citromfűvel vagy citrushéjjal, attól függően, hogy milyen illatot szeretnél.

Mi mindenre jó a konyhasó?

A házi illatosítót kis tálkában a nehezen szellőző helyiségekben, például a wc-ben vagy a fürdőszobában tarthatod, de csinos üvegben, egy szép masnival átkötve akár még ajándék is lehet belőle.

Fertőtleníti a fogkefét

Az új, friss fogkefét kibontás után néhány óráig áztasd sós vízben. Ez nem csak a fertőtlenítés miatt fontos, hanem azért is, mert így a sörték később nehezebben mennek tönkre, és a fogkefe tovább használható marad.

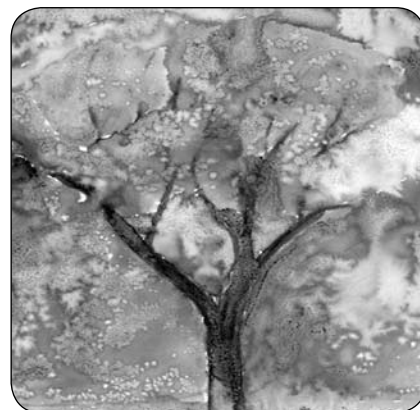
A sós áztatás később is segíthet felfrissíteni a fogkefedet, csak utána ne felejtse el alaposan kiöblíteni – azért a fogkefét legfeljebb háromhavonta cseréld le!

Frissítsd fel a cipődet!

Melegben senki sem szeret zárt cipőt viselni, de néha muszáj. Ha beleizzadt a lábad a cipőbe, tekerj egy kis sót egy zsebkendőbe, és éjszakára tedd a cipődbe!

Mivel a só felszívja a nedvességet, és kiszárítja a cipő belsejét, megszűnik a lábizzadás okozta kellemetlen szag, és a cipőd reggelre ismét friss és tiszta lesz.

Egy kis móka

Ha a háztartásban már minden rendben van, vedd elő a kreatívabb éned: fess téli vagy éjszakai tájat, a lényeg, hogy az eget is borítsa valamilyen szín. Ha elkészültél, a még nedves papírra hints óvatosan finom szemű konyhasó!

Mivel a kis kristályok itt is magukba szívják a nedvességet, minden szem körül kristály alakú, világos foltok keletkeznek, mintha ezer meg ezer hópihe vagy csillag tarkítaná a képet.

Kísérletezz a sóval!

Ez a kísérlet egészen egyszerű, mégis meg lehet vele magyarázni egészen bonyolultnak tűnő dolgokat.

A hozzávalók: A pohár legyen üvegből, hogy láthassuk a benne lévő vízben zajló eseményeket. Ezenkívül kell még konyhasó és étolaj. A kísérlet akkor sikerül a legjobban, ha nagy szemű, természetes sót használunk, de ha van finom szemű só is, az is hasznos.

A kísérlethez az olajat ráöntjük a víz felszínére kb. félujjnyi vastagságban (egészen kevés olaj elég hozzá), majd megsózzuk. Figyeld meg, mi történik!

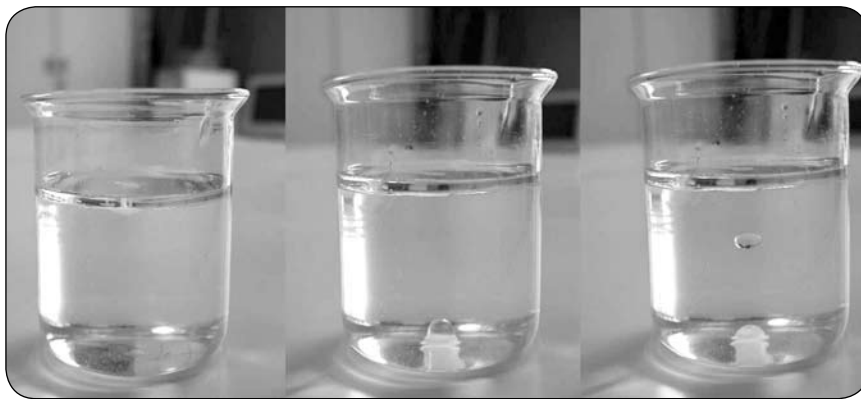
Egy kis idő után a sózott olaj lecseppen a pohár aljára, majd a só „kifolyik” belőle, és a csepp visszamegy a felszínre.

Minél nagyobb szemű a só, annál hamarabb kikerül az olajcseppből, tehát az „ingázás” annál gyorsabb. Érdemes mindkét változatot kipróbálni. Ha egyszerre sok sót szórunk az olajra, akkor több csepp is elindulhat egyszerre. Elképesztő látvány!

Hogyan működik?

A jelenség alapja Arkhimédész törvénye. Ebből egészen egyszerű megfontolásokkal levezethető, hogy egy folyadékban lévő, a folyadéknál nagyobb sűrűségű test lemerül, a kisebb sűrűségű pedig felemelkedik. A kísérletben az olaj először úszik a víz felszínén, mivel a sűrűsége kisebb a vízénél. Amikor rászórjuk a sót, a só-olaj keveréknek nagyobb

lesz a sűrűsége, tehát lemerül. A só nem oldódik az olajban, mivel ionos vegyület, az olaj pedig nem poláros (vagyis nincsenek benne eltolódva a töltések, úgy, hogy pozitív és negatív töltéspárok képződjenek, és ezek „megfoghassák” a só ionjait). Emiatt a só közül egy idő után kiszivárog az olaj, és visszaúszik a felszínre. Nagy szemű, természetes sónál a folyamat azért gyorsabb, mert a nagyobb sószemek között nagyobbak a rések is, így az olajnak a szélesebb „csatornákon” könnyebb átfolyani.

Ha ló nincs

A rajztanár csodálkozva kérdi Gizikétől:
 – Hogyan lehet, hogy ilyen jól lerajzoltad a szamarat, amikor kettesed van rajzból?
 – Úgy, hogy lovat akartam rajzolni.

Kakukk

– Melyik madárnak nincs fészke? – kérdi a biológiatanár.
 – A kakukknak – vágja rá Lajoska.
 – Meg tudnád mondani, hogy miért?
 – Mert beköltözött a fallórába.

Esti mese

A nagymama az unokája ágya mellett ül, és mesét olvas. A kicsi egy ideig figyel, aztán megszólal:
 – Nem tudnál kicsit halkabban mesélni? Úgy szeretnék már elaludni.

Logikus

– Miért nem lehet a Margit hídon biciklizni?
 – Mert nincsen rajta pedál.

Kívánság

Pacsmag találkozik a jó tündérel.
 – Pacsmag, kettőt kívánhatsz tőlem – mondja a tündér.
 – Ne legyél ilyen fukar! A mesékben mindig három kívánságot szoktál teljesíteni. Legyen nekem is három!
 – Jó, akkor mi lesz a második?

Megbízható tolvaj

– Uram, visszahoztam a kutyát, amit tegnap vettem öntől.
 – Miért?
 – Mert arcátlanul lop.
 – Szerintem nem vészes.
 – Hogyhogy nem vészes?
 Tegnap ellopott a konyhából másfél kiló kolbászt.
 – Ilyesmi megesik, de pénzhez sosem nyúl.

Kellemetlen orvosság

– Doktor úr, kérem, elegendem van már abból, hogy vízben vegyem be az orvosságomat.
 – Miért, mi a baj?
 – Mindig elzsibbad a lábam a kádban.

Jobb, ha hallgat

A bíró a tárgyalás végén megkérdezi a vádlottól:
 – Van-e még valami hozzátennivalója az elhangzottakhoz az utolsó szó jogán?
 – Volna, bíró úr, de azért szerintem külön büntetés járna.

Hepehupa

Nyuszika vezetni tanul az erdőben. Megállítja a medve:
 – Mit csinálsz, Nyuszika?! Megőrültél?
 – Hát ilyen hepehupás úton nem lehet normálisan vezetni.
 – Te bolond, nem az út hepehupás, hanem a sünök tartanak ülősztrájkot.

Magányos asszonyok

– Sajnos, baj van a feleségemmel. Mostanában állandóan magában beszél.
 – Az enyém is, de nem tud róla. Azt hiszi, hogy odafigyelek.

Állatkertben

– Mondd, apu, miért van a zsiráfnak olyan hosszú nyaka?
 – Azért, hogy elérje a faleveleket.
 – És a falevelek miért vannak olyan magasban?
 – Azért, hogy a zsiráfnak ne kelljen lehajolnia evés közben.

Alkalmas

– Többször szoltam, hogy hozz egy pohár vizet, de rám sem hederítesz. Mi lesz így belőled, fiam?
 – Pincér!

Modern kutyaiskola

A kutyamama iskolába küldi csemetéit. Este megkérdezi:
 – No mit tanultatok?
 – Idegen nyelvet.
 – És már tudtok is valamit?
 – Hogyne – mondják kórusban.
 – Miaú-miaú.

Kanyarban

– Miért nem szól az autórádió a kanyarban?
 – Mert kapaszkodnak a zenészek.

FIGYELEM!
A KUTYÁNK HARAP
 CSALÁDTAGOKAT - ÉVENTE
 VENDÉGEKET - ALKALOMSZERŰEN
 BETÖRŐKET - SZENVEDÉLYESEN
 RENDŐROKET - HAVONTA
 POSTÁSOKAT - HETENTE
 AUTÓGUMIKAT - NAPONTA
 MACSKÁKAT - FOLYAMATOSAN

Vicces kutyatábla

Most már elég? Bármelyik percben felébredhetnek, most már igazán mennem kellene.

Két abszolút vicc

- Ki az abszolút erős ember?
- Aki nyakába veszi a várost.
- És mi az abszolút állóvíz?
- A jég.

Parkolási gond

Az amerikai rendszámú autó lelassít a londoni utcán, és a vezető megszólítja az egyik járókelőt:

- Tudna segíteni, uram? Parkolóhelyet keresek.
- Ezért jött ide olyan messziről?

Közlekedési probléma

Szabó tévedésből behajt az egyirányú utcába. A rendőr azonnal megállítja:

- Mondja, uram, tudja hová akar menni?
- Hát persze! De most látom, hogy valami baj lehet az utca túlsó végén, mert mindenki visszafelé hajt!

Tiszteletre méltó tapsifüles

Két vadász beszélget.

- Mondd, mit csináltál az előbb? - kérdezi az egyik. - Ahelyett, hogy rálőttél volna arra a nyúlra, kalapot emeltél neki.
- Igen. Tudod, őt már annyiszor elhibáztam, hogy régi jó ismerősként illett köszöntenem.

Különbség

- Mi a különbség a Trabant és a Ford között?
- A Trabanttal meg lehet fordulni, de a Forddal nem lehet megtrabantulni.

Emlékezetkiesés

- Képzeld, édesem, amikor a bíró megkérdezte, hány éves vagyok, hirtelen nem is jutott eszembe, hogy harmincnégy vagy harmincöt!
- És mit mondtál?
- Azt, hogy húsz.

Busz

- Melyik távol-keleti közlekedési eszköz készült nádból?
- A bambusz.

Az állatvilág csodája

- Tudtad, hogy néhány bálna képes háromszáz kilométeres távolságból is kommunikálni a társaival? - kérdi a bálnaszakértő a barátjától.

- Nem, de őszintén szólva fogalmam sincs, mit tud mondani egy bálna a másíknak ilyen távolságból.
- Hát, nem vagyok egészen biztos benne, de valami ilyesfélét: „Hé! Még mindig hallasz?”

Boldog csiga

Megy-mendegél az úton a csiga, és közben félhangon mondogatja:

- Jaj, de jó, hogy ilyen lassan megyek! Jaj, de jó, hogy ilyen lassan megyek!
- Megy tovább, és hangosan kiáltja:
- Jaj, de jó, hogy ilyen lassan megyek! Jaj, de jó!
- Aztán ismét:
- Jaj, de jó, hogy ilyen nagyon lassú vagyok!
- Elszalad mellette a pók:
- Mondd, csiga, miért örülsz annyira annak, hogy ilyen lassan haladsz?
- Csak azért, mert rossz irányba megyek.

Rájönnek

- A primadonna megbetegedett, holnap magának kell beugrania A csárdáskirálynő címszerepébe - mondja a rendező a fiatal énekesnőnek.
- Igen, főrendező úr, de tájékoztatni kell a közönséget, hogy kezdő vagyok.
- Főlöszleges, rájönnek maguktól is.

Anyaszomorító

Jenőke rossz volt, és egy pofont kap a mamájától. Piros képpel áll odébb, s megy a papa szobájába, aki megkérdezi:

- Mi az, mi újság?
- Semmi. Összevesztem a feleséggel.

Csodagyerek

Kovács későn megy a gyerekért az óvodába, már csak a kislia volt ott egyedül. Az óvónő kétségbeesetten mondja neki:

- Jaj, apuka, ne haragudjon, de valaki elvitte a Robika egyik csizmáját!
- Na, holnap korábban jövök - csóválja a fejét Kovács -, és megnézem magamnak azt a háromlábú gyereket.

Tévézni emberi dolog

Béla panaszkodik a barátjának:

- A lányom minden filmet megnéz, és elhanyagolja a tanulást. A feleségem a családi sorozatokat szereti, emiatt nem törődik a háztartással. Esküszöm, mihelyt vége a futballszezonnak, kihúzom a dugót a konnektorból.

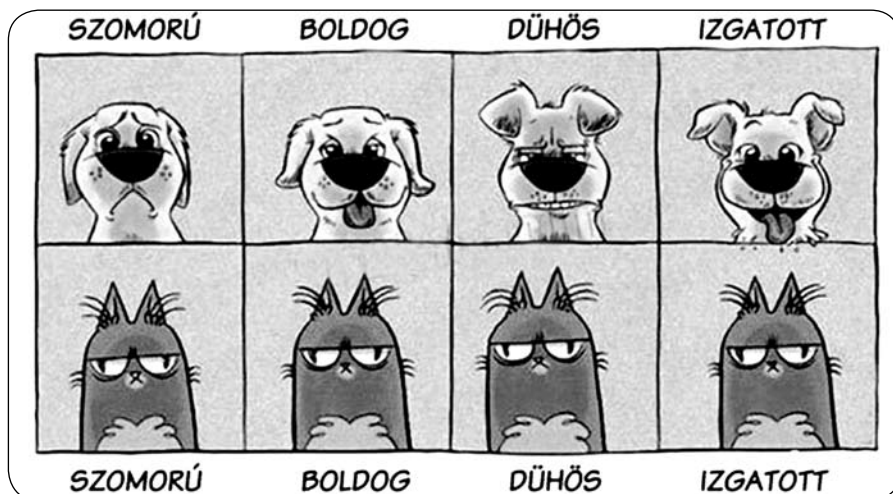
Ígéreték földjén

- Kisfiam, meg kell tanulnod, hogy az életben a becsületesség és a bölcsesség a legfontosabb.
- Mi az a becsületesség, papa?
- Az, hogy ha valakinek megígérsz valamit, azt minden körülmények között teljesíted.
- És mi az a bölcsesség?
- Az, hogy soha senkinek nem ígérsz semmit.

Intelligencia

Két rendőr találkozik az utcán:

- Hol voltál? - kérdezi az egyik.
- Most jövök egy IQ-tesztről.
- És milyen lett az eredményed?
- Szerencsére negatív.

Mi a különbség a kutya és a macska között?

A helyes válasszal könyvet nyerhetsz

Mi látható a fotón? Az asztal tele van valamivel, nyilván nem véletlenül állják körül többen is. Eheti kérdésünk: mivel foglalatkosodnak a képen látható fiatalok? A helyes megfejtők között egy jutalomkönyvet sorsolunk ki. **Jelentkezéseket november 26-áig fogadjuk levélcímünkön: Vojvode Mišića 1., 21000 Novi Sad, vagy a szerk@jopajtas.info e-mail címen.**

Korábbi, 33. számunk 34. oldalán feltett kérdésünkre a helyes válasz: botos tánc. A magyar néptáncban inkább a fiúkhöz/férfiakhoz köthető a bot, ám attól még a lányok is szívesen próbálkoznak vele.

A megfejtők közül a szerencse ezúttal a királyhalmi Nagygyörgy Zsóákára, a Petőfi Sándor iskola negyedik osztályosára mosolygott, akinek december elején postázzuk könyvjutalmát.

Gratulálunk, játékunk pedig folytatódik.

Iskoláink névadói Hunyadi János

Acsantavérik büszkélkedhetnek Vajdaságban egyedül azzal, hogy iskolájuk egy bátor történelmi személyiség nevét viseli, aki nemcsak hősiesség volt, hanem fia, Hunyadi Mátyás is aranybetűkkel írta be nevét a történelembökövekbe.

A képen Somogyi Győző: Hunyadi János kormányzó (tojástempera) című alkotását láthatjátok, amiről bizonyossággal nem lehet tudni, mennyire adja vissza a neves történelmi alak hű mását, de az biztos, hogy Hunyadi kemény, szilárd jellem volt, tehát külleme is ezt sugallhatta.

Tudtat-e, hogy Hunyadi tájainkon látta meg a napvilágot 1407 körül? A feljegyzések szerint Zimonyban (mai Zemun) született a feltételezhetően kun származású Vajk havas-

elvi bojár és Morsinai (Morzsinay) Erzsébet elsőszülött fiaként. Egyaránt szolgált magyar és szerb urakat, sokszor a mi vidékeinken csatározott, bátorságával azonban mindahányszor kitűnt. 1432-ben kötött házasságot Horogszegi Szilágyi Erzsébettel. A házasságból két fiú, László (1433) és Mátyás (1443) született.

1456-ban a török ostrom alá vette Nándorfehérvárt. Július 21-én és 22-én Hunyadi János saját seregével – mely 200 hajóval is rendelkezett – és a Kapisztrán János által toborzott parasztokból álló keresztiesekkel fényes győzelmet aratott a szultán többszörös túlerőben lévő seregén. A nagy diadal tiszteletére azóta minden délben, Európa-szerre meghúzzák a harangokat. Hunyadi nem sokkal élte túl győzelmét, mivel Kapisztrán Jánossal együtt áldozatul esett a táborukban kitört pestisjárványnak. Gyulafehérvárott (ma Romániához tartozik) a Szent Mihály székesegyházban temették el.

CIP – Katalogizacija u publikaciji
Biblioteka
Matice srpske,
Novi Sad

82+79(02.053.2)
ISSN 0350-9141
COBIS.SR-ID
16225794

Vajdaság
Autonóm Tartomány
kormányza

A Jó Pajtás megjelenését támogatja

BETHLEN GÁBOR
Alap

Szekeres László
Alapítvány

67 éves a Jó Pajtás
Vajdasági magyar gyermeklap

■ Megjelenik a tanévben minden csütörtökön ■ Első szám: 1947. január 1. ■ Alapító (laptulajdonos): Magyar Nemzeti Tanács ■ Kiadja a Magyar Szó Lapkiadó és Nyomdaipari Kft., 21000 Novi Sad, Vojvode Mišića 1., Szerbia ■ A Kft. igazgatója: **Ökrész Rozália** ■ A Magyar Szó napilap főszerkesztője: **Varjú Márta** ■ A Jó Pajtás hetilap és a Mézeskalács havilap felelős szerkesztője: **Nagy Magdolna** ■ Tördelés és grafikai szerkesztés: **Buzás Mihály** ■ Lektor: **Rajnai Anita** ■ Állandó külmunkatársak: Bence Erika, Bori Mária, Farkas Ilona, Gyarmati Krisztina, Koncz Erzsébet, Lukács Melinda, Tomán Mária ■ Telefon: +381/21/475-400-8 (csak telefon) ■ Kéziratokat és képeket nem örzünk meg és nem küldünk vissza ■ Terjeszti a Magyar Szó Lapkiadó Kft. terjesztőosztálya, telefon/fax: 021/557-304, e-mail: (csak lapterjesztési ügyekben) plasman@magyarszo.com ■ Dinárfolyószámla: 160-920019-57 Banka Intesa Novi Sad (feltüntetni: Jó Pajtás előfizetésre!) ■ Előfizetés egy évre (kb. 38-42 szám) 2000 dinár (csak belföldi kézbesítéssel) ■ Előfizetés egy évre (külföldre): a postaköltség változásának függvényében (érdeklődni e-mailben) ■ Készül a Magyar Szó Kft. FORUM Nyomdájában, Újvidéken ■ A nyomtatásért felel: **Berta Zoltán** igazgató ■ Jó Pajtás az interneten: <http://www.tiffnet.rs/jopajtas> ■ jopajtas.szerk@magyarszo.com